

TUDOSITO IRODA
BUDAPEST
Postafiók 151

195. 12. 6.

máj. 3 - máj. 14.
98-195. li. 196-222

Tudósító Iroda
No. 224718/929.
10. Telefon: 15-60
Havonta 110, negyedévre 0, fél-
évre 600, egészévre 1200.
Hirdetési díj: Havonta
12, fél-évre 24, egészévre 48.
"UJ KELET"
Hirdetési díj: Havonta
12, fél-évre 24, egészévre 48.
Cikkünk után
száma megjelölés.

UJ KELET

5730 ZSIDÓ NAPILAP

Ara 3 lej
Kedd, május 3.
1938-5698. Ij. 2.
XXI. évf., 98. szám.

Galilea megváltása

Amíg a zsidó nép nagy tömege az európai országok legfőbbjében a kétségbeesés és a reménytelenség szorító karjai között vergődnek, addig Palesztinában, Galilea földjén, a zsidó nép legnagyobb részével vértükkel és verejtékükkel írják a honfoglalás drámai époszát. Ehhez a honfoglaló munkához a világ zsidóságának legalább anyagi csatlakozását kéri az alábbi felhívás:

A zsidó néphez!
Országunk építő művének e nehéz és sorsdöntő órájában az egész világ zsidóságához fordulunk a felhívással:

HAGALILA!
Erec Jisraeiben csak egy út van számunkra: lépésről-lépésre földet szerezni és úgy a fellendülés korszakában, mint a krízis napjaiban újat alkotni. Csak a Jisuv és földtulajdonunk megnagyobbodásával, csak azáltal, hogy tényeket teremtünk, erősítjük meg pzióncát és valósítjuk meg terveinket lépésről-lépésre.

E történelmi feladat szellemében proklamálta a Keren Kajemeth az elmúlt évben, hogy Országunk északi területén földet szerezzünk zsidó település határainak kibővítésére.

Ötszáz ezer font szükséges a nagy mű keresztülvételére, amely a zsidó családok ezreinek teremtetési lehetőségét. A KKL az utolsó hónapokban fontos földvásárlásokat eszközölt Felső-Galileában és most e földvásárlási tevékenységét meg kell gyorsítani — nem szabad időt veszíteniünk.

Ebben az évben a KKL-nek a rendes bevételeken felül 100.000 fontra van szüksége, hogy a Hagalila különakói céljaira rendelkezésre álljon. Amint Tölelek kívánunk, az az idő parancsa. Vegyetek részt a történelmi tett megvalósításában, Dr Chalm Weizmann, a Cionista Szervezet elnöke, David Ben Gurion, a Cionista Exekutíve elnöke, dr S. Brodetzky, Jicchak Grünbaum, Rav H. L. Fichmann, dr F. Rottenstreich, Eliezer Kaplan, Mose Shertok, a Cionista Exekutíve tagjai.

A római találkozó

A történelemtől nem mondhatjuk el, hogy Afkar, bármilyenek is napjaink eseményei, az analógiákban.

Ennek a mostani római találkozóknak azonban hamarjában nem találjuk a mását, sem a személyek jelentőségét, sem az előkészületek nagyvonalúságát illetőleg.

A személyek, Mussolini és Hitler, formátuma napjaink történetében — hála az általuk bevezetett impuáló propagandaszolgálatnak a jetagadhatatlan sikereiknek is — valóban nagyszabású. A lelkészség és elragadtatás, amivel körülveszi a „nép“ itt-ott a megjelölésüket s ahogy beszédelket a tömeg tetszése és mámor a átzugja: ismeretlen élménynek és olvasmányoknak is. Csak a római császárok körül találkozhattunk hasonlókkal, csak messze, a történelem mélyre sülyedt, kevésbé elérhető századaiban bukkannak az ünneplések és hódolatok hasonló orkánjaira. Még Cromwell, Napoleon, Bismarck is halk egyedüliségben emelkednek a képzelet elé ahhoz a rikoltó kiáltáshoz és lobogó lengéshez képest, ami beviharozza Mussolini és Hitler földi utjait, ha véletlenül a halandók elé kerülnek.

Nagy jeladása ez a történelemnek. Nagy változása ez az időnek. Bármilyen varázslatosan hat is azonban: ezek az isteni nagyszerűségek és pompák mind — emberi mű. Az emberi civilizáció és technika, az emberi szervezés, általában a szervezés teremtette meg. A szervezés, az organizálás, a kikészítés, — az a technikai művészet és, amit tulajdonképpen az ipari kapitalizmus árutermelési osztályai találtak fel Amerikában s amit Hitler és Mussolini vezettek be az állam és a közelet, általában a politikai eszmék terére.

A római találkozó külsőségeit is ebből a szempontból kell nézünk. Meg kell tanulnunk, hogy napjaink számos alkalmával sok-

Miron patriarka-miniszterelnök beszéde a román ifjúság előtt a kisebbségi és a zsidókérdésről

A patriarka felhívta az ifjúságot, hogy tartózkodjék a politikától

Bucuresti, május 2. A „Tinerimea Romana“ nevű román ifjúsági egyesület versenyre ezidén is több ezer középiskolás diák és diáklány gyűlt össze a fővárosban. A versenyek május elsején értek véget. A diákság a fővárosi lakosság lelkes ünneplése közepette felvonult a Calea Victoriei és a fő bulvárdok, majd a királyi palota felé vonult, ahol lelkes és hosszantartó ünneplésben részesítették az uralkodót. A királyi palotától a patriarkára vonult az ifjúság, ünneplve Miron Cristea patriarka-miniszterelnököt, aki beszédet tartott, hangsúlyozva az ifjúság hazafias szerepét. A patriarka-miniszterelnök többek között a következőket mondta:

— Az ifjúság néhány év óta „elragadt“ és olyan utakon jár, amelyekre nincs hivatva. Időelőtt vetette bele magát a közéletbe, eltávolodott a könyvtől és az öregek elébe akar vágni. Azok, akik a múlt uton vezették az ifjúságot, többek között azt a jelszót is meghirdették: „Románia a románoké.“ Az igazság az, hogy Románia a miénk és az lesz örökké. A háború azonban több millió, a mi hitünkötől idegen polgárt is hozott hazánkba. Nekik is joguk van a fejlődésre a mi földünkön. Annyi jogot adunk nekik, mint csaknem sehoh a világon. Mi ebben az országban élünk és halunk meg, tartelve a kisebbségek jogait. Nem vagyunk soványok, ellen-

kezőleg, egyenesen indolensek a mi érdekeink szempontjából, mert nem sietünk előnyben részesíteni hitünket. A mi türelmességünk és hanyagságunk azonban nem mehet el a végtelékig. Különösképen a háború után zsidók árasztották el az országot, akik aláássák az állam alapjait. Egyes városok hatvan—kilencven százalékban idegenek kezén vannak és mi az ő szolgálai vagyunk Romániában. Ézzert ezt a helyzetet revízió alá kellett venni épp úgy, mint azokat is, akik a háború után jöttek az országba.

— Egyes vezetők, akik hazafias jelszavakat hangoztattak, a külföld szolgálatában álltak és megmenedgett célokat követtek.

— Ne járjatok a megmenedgett uton s egyetlen célotok a tanulás legyen. Ne ar a törökötök, hogy feltétlenül az állam költségvetése tartson el benneteket. Az elméleti pályák helyett karoljátok fel inkább a gyakorlati foglalkozásokat: a kereskedelmet, ipart, a mesterségeket, mert ezekben a foglalkozási ágakban uralkodni bennünk az idegenek és mi itt-ott csak a teherhordói vagyunk.

A patriarka végül felhívást intézett az ifjúsághoz, hogy vezesse el magától a politikát és természetes vezetőire hallgasson.

Holnap ül össze Sinaiában a kisantant-konferencia

Megállapították a konferencia végleges programját

Bucuresti, május 2. A külügyminisztériumban pár nap óta lázasan folynak az előkészületek a május 4-én kezdődő sinaiai kisantant konferenciára. A Palace szállót teljes egészében a tanácsülés céljaira tartják fenn. Ott fognak lakni a külföldi delegációk vezetői, míg kísérőik számára a Caraiman-szállóban foglaltak le szobákat. Ebben a szállodában tartja majd értekezletét a tanácsal egyidejűleg a kisantant sajtószövetsége. Comnen külügyminiszter ma este utazik Sinaiába Cretianu meghatalmazott miniszter politikai osztályfőnök és Cesianu kabinetigazgató társaságában. Jelen lesz Sinaiában Crutescu is, Románia képviselője az európai Duna-bizottságban. Sztójadinovics és Krofta holnap reggel érkeznek Sinaiába.

A kisantant tanácsülésének részletes programja a következő:

Szerdán reggel 9.15 órakor Sztójadinovics Milan és Krofta Kamill érkezése, 10 órakor Sztójadinovics beírja nevét a Peles-kastély vendékönyvébe, 10.15 órakor követi Krofta, 10.45 órakor a kisantant tanácsának első ülése, 13.30 órakor zártkörű ebéd a Palace szállóban, 17 órakor a tanács második ülése, 20.45 órakor Comnen külügyminiszter szolgálatot fel vacsorát, 22.30 órakor diszhangverseny.

Csütörtökön délelőtt 10.30 órakor a tanács harmadik ülése, 12 órakor Sztójadinovics királyi kihallgatásra megy, 12.30 órakor Krofta jelenik meg audiencián. 13.30 órakor zártkörű ebéd a Palace-ban, 17 órakor a tanács záróülése. 18 órakor sajtónyilatkozatok, 20.30 órakor vacsora a Poison-kastélyban.

Sztójadinovics és Krofta pénteken reggel utaznak el.

Ma több külföldi újságíró érkezett a fővárosba, akik résztvesznek a kisantant sinaiai tanácsülésén és a kisantant sajtóértekezletén.

Tatarescu Párizsba érkezett

Párizs, május 2. Gh. Tatarescu királyi tanácsos, volt miniszterelnök, tegnap a francia fővárosba érkezett, ahova Romából jött. Az állomáson Cesianu román követ fogadta.

szakadatlanul és kilátástalanul esik az eső s elbujt, elriadt tavasz mögött didergünk valamennyien, Rómában pedig süt az a bizonyos itáliai nap. A nap...

Az emberi rendezvényeket pedig nem becsúljuk túl...

Jóslások Németországban

Minden időben akadtak próféták, a legtöbben azonban sohasem engedtek a kártyáik mögé tekinteni. A következőkben bemutatunk egyet, aki nyíltan játszik velük, sőt, akit ellenőrizhetünk:

Max Kemmerich már a háború előtt történelemmel, társadalomtudománnyal, de asztrológiával és okkult tudományokkal is foglalkozott s igen érdekes könyveket írt. Kutatásai során a történelemben Kemmerich változásokra, ahogy ő nevezte *mutációkra* bukkant, amelyek váratlanul, minden felismerhető ok nélkül következnek be. Ez a körülmény annak a véleménynek a kialakítására készítette, hogy „minden nagy és jelentőségteljes történelmi esemény már előre, csalhatatlanul megállapítható“, hogy a történelem meghatározott, bizonyos mértékig kiszámítható turnusokban ismétlődik s hogy a jövőndő a múltból egész egyszerűen kiolvasható. Még a béke megnyugodtabb napjainkban, 1921-ben megjósolta ezen az alapon az Osztrák-Magyar Monarchia széthullását, Lengyelország felbomlását és az orosz forradalmat. A weimari köztársaság harmadik évében, két esztendővel Hitler fellepte előtt, Münchenben A történelem kiszámítása és Németország jövője címen könyvecskét adott ki (Verlag Jos.C. Huber, Diesen von München 1921.). Ebben a könyvecskében Kemmerich *Stromer v. Reichenbach*hál egyetértőleg a világot nyolc népkörre osztja. Ha valamelyik népkörön belül két egymásnak megfelelő A és B esemény háromszáz év távolságában követi egymást, úgy Kemmerich megállapítása szerint háromszáz évvel később egy harmadik C esemény következik be, amely a megelőző A és B események alkatrészeiből épül. „Az 1388 és 1618. évi cseh forradalmakból biztonsággal lehet következtetni az 1918. évi forradalomra.“ Emellett a belső párhuzamosság mellett azonban van egy külső párhuzamosság is. „Ha a belső és külső párhuzamosságok találkoznak, vagy két szomszédos népkörben hasonló események történnek, úgy a megismétlődés kétségtelenül bizonyos.“ Bizám háromszori bevételéből (1203, 1204 és 1261) szerinte teljes könyvedséggel kiszámítható a bizanci eseményeknek megfelelő folyamat Párizs 600 évvel később bekövetkező bevételével. (1814, 1815 és 1871.) Eddig szól az elmélet. Most aután következnek a Max Kemmerich-féle gyaorát. Az 1921-ben megjelent könyvecske 17. oldalától a 27-ig Kemmerich a következő meglepő dolgokat írja:

A mi forradalmunk 1918-ban kezdődött s egyidejű eseménynek tetelezhető az 1789. évi francia és az 1637. évi angol forradalommal. A mi forradalmunk vége 1940 és 1944 közé esik, vagyis csak ezután kezdődik a német restauráció. Ahogy az angol forradalom Edinburgban, Skócia fővárosában, vagyis egy mellék tartományban kezdődött, úgy a német is egy melléktartomány fővárosából, Münchenből indul el. Bajorország története különben is nagy rokonságot mutat fel Skócia történetével, ugyanúgy, mint Csehországé Irországgal. Az utóbbiak története majdnem évről-évre egyezik... Továbbá a megelőző forradalmak analógiájából bizonyossággal következik, hogy a baloldali radikális pártból — a forradalmakban mindig a radikálisizmus győz, amely természetesen az előjeleit változtatja, mivel kompromisszumokkal a tömegeket nem lehet lelkesíteni — egy új Cromwell, vagy Napoleon lép a színtérre.

ki Németországot a hatalom legmagasabb fokozatára vezeti... A számunkra rokonszenves gondolat: az új állapotok lassu bevezetésének gondolata nem állja ki a történelmi próbát. Sokkal inkább a forradalmak és restanciák váltakozása, mint a lassu fejlődés a történelem járása. A központon az erő-paralelogrammák diagonálisából adódik, amely erőparalelogrammát a jobb- és a balfélé huzó radikálizmus teszi. Az az ellenetés, hogy a radikálisok mindig a kisebbséget jelentették, szintén elesik, mert minden időben és minden nép-nél mindig a kisebbség uralkodott. Mindig az akaraterős kisebbség a szó a politikailag mozgalmasság időkben, kisebbségeké, akik késznek politikai eszményeikért meghalni...

Az új Cromwell a baloldali radikális pártból bukkan fel és azon a címen, hogy a tömeg akarát hajtja végre, bilincsekbe veri azt. Biztos ösztönnel felismerve a cselekvés időpontját, a tömeg élére áll és elkialtja: Kövessetek, én vezetek benneteket! A történelem ismerője azonban jól tudja, hogy magasabb értelemben egyáltalán nem vezetője, csupán végrehajtója a tömeg hajlamainak, amely jóllakottan az anarchiától, rend és tekintély után áhítozik... A tömeg büszkén tekint az új Cromwellre, aki sokkal biztosabban tartja majd a kezében, mint valaha a legabszolútabb uralkodó tartotta s minden uccasap- rő könnyes szemekkel sutogja a kollegá- jákat: a mi körünkől származik, mindent miértünk tesz!

Szinte fölösleges mondani, hogy a mi nagy forradalmunkból, jóllehet eltűnnek a mammutvagyonok, a munkásszótly fel- szabadulása azonban nem következik be. Ahogyan Napoleon bámulatos gyorsan Cé- zárrá fejlődött a jakobinusok' sorából, ugyanez lesz az eset a mi új Cromwellünk- kel is.

Körülbelül 1936 táján vezeti be az új Cromwell a katonai diktatúrát... Bizonyos, hogy ma még csak a mi nagy forra- dalmunk legkezdetén állunk. Bizonyos to- vábbá, hogy mi, a forradalom ellenére és a forradalommal, legkésőbb husz év alatt Európa leghatalmasabb népet fogjuk je- lenteni...

Kézenfekvő, hogy az itt vázolt gondolat- menet világnézetünk tökéletes összeomlá- sát fogja felidézni. A ma még az egyete- meken tanított, egymásnak ellentmondó fi- lozófiai rendszerek egyenesen az ócskasá- gok közé kerülnek... Mindezekből valami új vallásféle fog keletkezni, egy új isten- fogalom, amely sokkal hatalmasabb lesz, mint az eddigi...

Karöltve a belső polgárháborúkkal há- boruk következnek a szomszédokkal, még- pedig győzedelmesek, miután egy nép a mutációs korszakában mindig a leghatal- masabb expanzív erőről tesz tanubizonyosá- got. A mi belső zavarainkba való beavat- kozáshoz a nagyhatalmak egyáltalán nem fognak rendelkezni elegendő erővel... A versaillesi szerződést az új Cromwell ösz- szetépíti... A periódus végén, sőt talán már a közepén, Németország a legnagyobb szárazföldi hatalom lesz erősebb, gazda- gabb és nagyobb, mint valaha is a külön- böző német császárságok korában volt...

Igy szól a megfélemlítő gondolatmenet. Er- dekeességét és igazát akkor sem tagadhat- juk bizonyos fokig, ha a történelem kiszá- mithatóságának tételét nem fogadjuk el.

Leitner Lázár jubileuma

Leitner Lázárnak az oradeai Chevra Kadisa elnöki székében kifejtett másfél évtize- des működését a Szentegylet képviselőse- tülete f. é. máj. 1-én, vasárnap délelőtt az ort. zsidó templomban rajztermében megtartott díszközgyűlésen ünnepelte meg.

Tudjuk, hogy az oradeai chevra ügyeket ve- zetni. A munkájában, a legtágikusabb pillanatokban a chevra vezetője kénytelen a megtört hozzátartozókkal pénzről beszélni. „Igenis, tizezer lej, sajnáljuk, nem fogadhat- tunk el kevesebbet. A szentegyletnek pénzre van szüksége, sokan fordulnak hozzánk, adós- ságaink vannak, minden oldalról igénybe vesznek bennünket... De mondjuk ki őszin- tén, majdnem olyan kátián dolog chevra- elnöki jubileumról írni. Ilyenkor megírja az ember, hogy az illető elnök szemé előtt ál- landóan a szent célléleg, ez adja neki a lel- kierőt ahhoz, hogy halottak hozzátartozóival szemben kegyetlen legyen. Az elnök tudja: a pénz kell teje és kenyére és gyógyszerre, a pénz könnyeket fog letörölni és enyhülést fog hozni. Szóval az ember áradozik, dicser és tulszásokba esik.

Csak hogy Oradean a chevra többet jelent, mint másutt. Mert amelltt, hogy temetke- zési egylet és jótékonyági intézmény, tulaj- donosa a Zsidókórháznak, a szülődnek, az ag- gok-menházának. S Leitner Lázár elnöksége is egy speciális kategóriához tartozik. Ezért álljunk itt meg egy pillanatra.

Jubileumok alkalmával mérleget szoktak készíteni. Lássuk hát, mit csinált az oradeai Chevra Kadisa az elmúlt tizenöt év alatt? A világháború által megviselt és le-ongyo- lódott zsidókórház felszerelését kiegészítet- ték és fejrisszították.

Tető alá hozták az aggok menházát. Megépítették az új temető szertartás-házát. Szánálták a régi temetőt, s nagy költség- gel állandó kerítést építettek.

Uj emeleti taktust húztak a kórházra, ahol a szülőd helyezték el, s ezzel az építke- zéssel az ország egyik legmodernebb és leg- tökéletesebb zsidó kórházává tették az ora- deai zsidókórházat.

Uj pavillont építettek a kórház adminis- trációja számára és beszerelték a modern therapia legújabb instrumentumait.

S most, a letargikus korszak közepette grandiózus terv áll megvalósulás előtt: a mo- dern, önálló Aggok-Oththona.

Hosszu multa tekint vissza az oradeai Chevra Kadisa. Két évszázad áll mögötte, s ennek a két évszázadnak a történetét ragyo- gó fejezetek díszítik. Mégis, az utóbbi 15 esztendőben a fejlődésnek soha nem sejtett nivóját érte el.

Oradea zsidósága modern kó-házat tart fenn a saját erejéből. De nemcsak hogy fenntartja, hanem állandóan fejleszti a kó-házat. Sokmilliósi építkezéseket és beruházásokat eszközöl. Közben a többi testvér-intézmények is a fejlődésnek azt a fokát érik el, amelyet a legnagyobb optimisták sem láttak elő-e. Mindez a Chevra Kadisa kebelében megy végbe, ennek égíste, oltalma és pártfogása alatt.

Ha valaki azt kérdezné tőlem, mi a legna- gyobb érdeme Leitner Lázárnak, aki 15 éve áll az ügyek élén? — azt felelném: az intéz- mény szolgálataiba állította a zsidó társadar- mi energiákat.

Nem szabad elfelejteni, az elnök exponált ember, van úgy, hogy kritika, van úgy, hogy gyanu is illeti. Hogy Leitner Lázár mégis a bizalom központja lett, az kizárólag az ő tulzott puritánságának tudható be. Látni kell őt, ahogy 15 év óta, télen-nyáron, nap mint nap ott ül a Chevra irodájában, ahol minden tíz lejes kiadást számon tart, ahogy intézke-

dik, vesződik, kalkulál, ellenőriz, utasítaso- kat ad, s a hatalmas apparátus minden szá- lát a kezében koncentrálja.

Amit Leitner Lázár csinál, az kihívás a munkára. Ezért csoportosultak köréje a leg- jobb munkatársak, a tetterős emberek. S a zsidó társadalom is honorálta a fáradozásu- kat. Adni kell, — mondták, — mert jó hely- re megy a pénz. Van látszatja a munkának.

Oradean évek óta egy Teala nevű zsidó kórház-egyesület működik, amely társadalmi uton évente százeket hoz fel a zsidókór- ház céljaira. A Teala minden oradeai zsidó egyesülete, a szélsőséges chaszidok éppúgy megadták rá a „hechsert“, mint a szélsősé- ges neológok.

Nem tudunk arról, hogy amióta a magyar- ajku zsidóságot feldarabolták, egy 30 ezer zsi- dó lakosu városban, ahol mindkét irányzat annyira kiábrándult, alakult volna egy ilyen „Dachverband“, amely a két tábor per- manens munkáját biztosítja. Leitner Lázár mégis fenn bírja tartani az egységet. Türe- lemme, finom diplomáciával és az ügy iránti határtalan szeretettel.

Leitner Lázár sikerének titka, hogy amig rituális kérdésekben, az intézetek szellemét illetően az intranzigens ortodox álláspontot képviseli, addig a higiénia terén, a technikai berendezéseket és a kórházi felszereléseket illetően az európai nivónak a hive. Valahány- szor sor került arra, hogy a kórház új mű- szert szerezzen be, fejlessze laboratóriumát, vagy tökéletesitse technikai berendezését, soha intézte azt el a szablonos chevra-gabbe stílusban, mondván: kétszáz esztendeig meg- voltunk nélküle, jó lesz most is. Hanem azt kérdezte: radiocardiograf? hogyne be fogjuk szerezni. — villamos műszerfőző a mütőbe? — tökéletes, bevált instrumentum? — hogy- ne, be fogjuk szerezni. Nyujtsuk mindazt, amit az orvosi tudomány mai állása szerint nyujtani tudunk. S nemcsak lehetőségeink- hez mérten, hanem azon túl is...

...15 év óta télen-nyáron, nap mint nap ott ül a Chevra irodájában egy ember, aki szá- mon tart minden tízlejes kiadást, aki intézke- dik, vesződik, kalkulál, ellenőriz, utasítaso- kat ad és kezében tartja egy hatalmas ap- parátus minden szálát.

Kétszáz esztendő a Chevra, igazán nem lehet megállni. Nem lehetünk tekintettel olyan szempontokra, mint a gazdasági vál- ság. Talán nem érzik az urak, hogy ez a két- száz esztendő mire kötelez...?

A kórház felé veti pillantását és azt mon- ja: „Az élet megköveteli a maga jogát.“ Majd a Chevra felé fordul és halkán hozzá- teszi:

— De a halál is... Tizenöt éve elnöke a Chevranak, harminc éve vesz részt az előjáróság munkájában, jó ötven esztendeje, hogy a tagok sorába lépett. Ne kérdezzétek, hány éves. Fiatal, tetterős, tele az építés vágyával.

Ötszáz évvel ezelőtt éltek ilyen zsidók, ilyen mély gyökertű, tántoríthatatlan és cél- tudatos zsidók. Ők állították ki az inkvizíciót, a Chmelnitzki-féle pogromokat, s a legválsá- gosabb időkben ámentették a zsidóságot.

S ma, amikor szerényen, zaj és lármá nél-

Az ötvenes életkor bajai

Arterio-sclerosis - Pangás - Reuma - Vissz- Gennyesedések - Bőrbajok - Női bajok

Ötvenedik életének közeledtével az embe- re különböző betegségek szakadnak, né- meglevő bajai pedig súlyosodnak. Különbé- méregekkel kevert vére rosszul kering meg- nyenyedtt és törékeny ereiben (arterio-scle- ris); szívdobogása van, végtagjai elhidegűl- nek. A benuulás veszélye állandóan fenyegeti.

Az ötvenes életkort elérő férfiaknál és nőknél egyaránt igen gyakori a reuma. A láb vasta visszerekkel szántott és fenyeget a veszély, hog- a visszerek megkeményednek, vagy pedi végülük gennyesedések okoznak. Ebben korban újból fellépnek különféle bőrbajok is mint amilyen az ekzema, porszenes, psoriasis furunculosis, pattanások, sycosis, erythema stb. A nők ötvenedik életkora különböző kel- metlen és fájdalmas tünetekkel jár: fuizgál- alhasi fájdalmak, vesebántalmak, daganatok fibromák stb.

Mindezekben a bajokban szenvedők azonban ne essenek kétségbe, hanem folytassanak kúrát Richelet Dépuratif készítményével. Ez a töké- letes vértisztító felszabadítja az izületeket megszünteti a reumatikus fájdalmakat, meg- gyógyítja a sebeket és gennyesedéseket, anélkül hogy nyomuk maradjon, egészségessé és tisztá- v teszi a bőrt. A nedvkerítés példás szabályozó- ja a Dépuratif Richelet, mely kiűrti a vissza- retket és könnyűvé teszi a járást; csökkent továbbá a vérnyomást, megszünteti a szédü- lést, szívdobogást és elhárítja az arterio-scle- rosis veszélyét. Nőknél eloszlatja a Dépuratif Richelet a pangást és ezzel eljéti veszi a leg- súlyosabb komplikációknak. Mindezekben felül- a Dépuratif Richelet felújítja és erősíti a vért úgyhogy a betegek megújodnak töle és új életet kezdhetnek.

DÉPURATIF RICHELET

minden gyógyszerárban és drogeriában kapható

Kül Oradea zsidó társadalma megünnepelte Leitner Lázár tizenöt esztendő elnöki jubi- leumát, saját magát is ünnepte. Ez az ün- nepély az oradeai zsidóságnak is szólt.

(sch. d.)

A jubileumi ünnepség lefolyásáról lapunk holnapi számában számolunk be.

— Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epebő- lyagbetegek szívesen isznak reggelként egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Megindult az idej sékelakció

Az Exekutív intézkedése értelmében a Zs. N. Sz. sékelbizottsága kinevezte Ardeal sékelbiztosait, akiknek a címére szétküld- te a sékeleket és intézkedett, hogy a sékel- kampányt május hó elején mindenütt egy sékelmiting keretében indítsák be.

Az idej sékelakcióval párhuzamosan a „Zs. N. Sz.-sétel“-akció is lefolytatást nyer.

Arra való tekintettel, hogy az idej sékel- akció számárnya alapján fog összeülni a XXI. világgongresszus, mely előrelátható- lag a felosztás kérdésében fog dönteni, az Executív Ardealtól az eddiginél lényege- sen nagyobb sékeleredményt vár el.

Megnyilt a Budapesti Nemzet- közí Vásár

Budapestről jelentik: Pénteken délelőtt ünnepélyes keretek között nyilt meg az idej Budapesti Nemzetközi Vásár nyolc ország iparának és kulturájának ez a káprázatos seregszemléje.

A minden utazási irodában kapható vá- sárigazolvány utazási- és egyéb kedvezmé- nyeivel május 9. napjának déli 12 órájáig lehet Budapestre utazni.

**I. osztályu
1938-as új
modellek,**

GRAEF kályhás

bistrifaj, balamareli és Iris-kályhákat, kan- dallókat raktáron tart. Vezérképviselet:

Piața Unirii 8, udvarban. Tekintse meg a legmodernebbül berendezett mintaraktáru- kat. Atraktást, javítást és fayenc falburkolást garancia mellett eszközölünk.

Ké- gy

Ismét letart- utasították,

Pozsony, máj- tózkodás után r- vezető személyis- Iroda tudósítja- ság helyzetéről- ta el:

A bé- zán

„Zsidó és bizo- azt remélték, ho- szembeni bánásm- enyhülés fog be- alaptalannak biz- az Anschluss ut- az Anschluss ut-

„Zsidó és bizo- azt remélték, ho- szembeni bánásm- enyhülés fog be- alaptalannak biz- az Anschluss ut- az Anschluss ut-

Több, 7 öngyilk

Ez a teljes izolá- ság érzése szakada- ságba a zsidókat. szerint több, mint- kos az elmúlt het- döt tartóztattak le- sorsát teljes homá- történi, hogy éjne- legények érkeznek- raknak néhány ko- nek megjelölése m- utasítással, hogy- bad felelnyi. Haj- temetés, amelyen- vid kaddis imát.

A bécsi Gestapo- Haselbacher ezrede- osztály vezetésével- zetőkkel, hogy a- szer szívesen látná- azt a jóindulatot t- dők, mint Schuschn- ben, vagyis felhozza- összeget, amelyet a- zás rendelkezésére- ezer sillingből, 550- márka az elmúlt he-

Az elbo- zottak

A zsidó ügyvédek- lenhetnek meg a- frontharcosokra is- gélyzőknél zsidó or- hatnak, ahol szükse- Research kórházban- zsidó filantrop alap- zen tartanak fenn, -digi kórházi szolgál- aki a náci üzemi s- ugy intézkedett, ho- Mandel zsidó docen- asszisztense vegye- nyában Porgess pro- ták, egy másik zsid- zsidó orvost és o- nemzsidó vállalatok

Kétezer zsidó lett öngyilkos hat hét alatt Ausztriában

Ismét letartóztatták a bécsi zsidó hitközség elnökét. A hitközséget utasították, hogy szervezze meg az osztrák zsidók gyors kivándorlását

Pozsony, május 2. Több napos bécsi tartózkodás után ma ideérkezett egy zsidó vezető személyiség, aki a Zsidó Távirati Iroda tudósítója előtt az ausztriai zsidóság helyzetéről a következőket mondta el:

A bécsi hitközség még mindig zárva van

„Zsidó és bizonyos nemzsidó körökben is azt remélték, hogy az osztrák zsidókkal szembeni bánásmód tekintetében fokozatos enyhülés fog bekövetkezni. Ez a remény alaptalannak bizonyult. Most, hat héttel az Anschluss után, a helyzet rosszabb, mint volt az annexiót követő első napokban. A tragédiát csak fokozza, hogy a bécsi zsidóság még mindig teljesen vezetés nélkül áll. Az a hír, hogy a nemzeti szocialista hatóságok Adolf Böhmöt, a bécsi hitközség kormánybiztosává nevezték volna ki, nem felelt meg a valóságnak. Adolf Böhm és dr. Alois Rottenberg arra kaptak megbízást, hogy egységes cionista szervezetet hívjanak életre. A hitközség és annak összes intézményei még mindig zárva vannak. Azt remélték, hogy az április 10-i népszavazás után a határok Németország és Ausztria között abban az értelemben is megszűnnek, hogy a berlini zsidó intézmények a bécsi zsidóság háta alá nyulhatnak majd. Erről azonban szó sem lehetett. Még a Németországban megjelenő zsidó lapok terjesztését sem engedik meg Ausztriában. Minthogy a Bécsben megjelent zsidó hetilapokat betiltották, az ausztriai zsidóság teljesen el van zárva zsidó vonatkozásban a külvilágtól.

Több, mint kétezer zsidó lett öngyilkos

Ez a teljes izoláltság és az elhagyatottság érzése szakadatlanul kergeti öngyilkosságra a zsidókat. Hozzávetőleges becslés szerint több, mint kétezer zsidó lett öngyilkos az elmúlt hetekben. Tizenkétezer zsidót tartóztattak le. Ezek közül többeknek sorsát teljes homály fedi. Ismételtlen megtörténik, hogy éjnek idején teherautón SA-legendék érkeznek a zsidó temető elé s lelaknak néhány koporsót, a halottak nevének megjelölése nélkül és a szigorú utasítással, hogy a koporsókat nem szabad felnyitni. Hajnalban megy végbe a temetés, amelyen a temetőőr mond el rövid kaddis imát.

A „zsidó biztos“ követelése

A bécsi Gestapo mellett egy bizonyos Hasslacher ezredes biztat meg a zsidó-osztály vezetésével. Ez közölte a zsidó vezetőkkel, hogy a nemzeti szocialista rendszer szívesen látná, ha vele szemben ugyanazt a jóindulatot tanúsítanák a bécsi zsidók, mint Schuschnigg kormányával szemben, vagyis felhozzák számára ugyanazt az összeget, amelyet a Schuschnigg-népszavazás rendelkezésére bocsátottak. A kért 800 ezer sillingből, 550 ezer márkából 150 ezer márkát az elmúlt hét közepéig be is folyt.

Az elbocsátott zsidó alkalmazottak tízezrei

A zsidó ügyvédek még mindig nem jelenhetnek meg a bíróságok előtt. Ez a frontarcokra is vonatkozik. A betegséggéyzőknél zsidó orvosok csak ott dolgozhatnak, ahol szükség van rájuk. A Child Research kórházban, amelyet egy amerikai zsidó filantrop alapított és amerikai pénzen tartanak fenn, a kórház élére egy eddigi kórházi szolgát és fűtőt neveztek ki, aki a náci üzemi sejt vezetője volt. Ez úgy intézkedett, hogy a kórház vezetését Mandel zsidó docens Dr. Lerch nevű árja asszisztense vegye át. Megfelelő erők hiányában Porgess professzort helyén hagyták, egy másik zsidó tanár, valamint több zsidó orvost és orvosnőt kidobtak. A nemzsidó vállalatok és cégek összes zsidó

alkalmazottaikat elbocsátották. Az elbocsátottak száma tízezrekre rug, legnagyobb részük a legnagyobb nyomornak néz elébe. Az öt zsidó kifőzőben, amelyeknek működését megengedték, naponta több, mint tízezer személy étkezik. Az összes nagyobb zsidó vállalatoknál és üzleteknél náci kormánybiztosok tevékenykednek napi 12-30 silling honorárium ellenében. Magánautója egyetlen zsidónak sincs többé, valamennyit elrekkviráltak. Elrekkviráltak az ismert Hotel de France-t, melynek zsidó tulajdonosa volt és május elsejétől kezdve kormány-hivatalokat rendeznek be az épületben. A házkutatások még mindig napirenden vannak. Pénz és ékszer után kutatnak. A munkacsapatokba való sorozás napirenden van. Megtörtént, hogy közvetlenül az eskü után, fiatal párt állítottak le mosogatni. A menyasszony öt órán keresztül mosogatott menyasszonyi ruhájában. Ha beesteledett, a zsidók nem mernek az utcán mutatkozni. Zsidó látogató nem cseppet, hanem kopogtat, vagy elzetesen telefonál, mert a cseppetől ideg-sokkot kapnak a megrémült bécsi zsidók.

A vidéki terror

Háromezer burgenlandi zsidó javarészt Bécsbe menekült, ahol az Agudasz Jisra-el próbál segíteni rajtuk. Grázban csaknem az összes zsidó vezető személyiségeket letartóztatták, Linzben 39 zsidót vett őrizetbe a Gestapo. Innsbruckban bojkottot vezettek be a zsidó üzletek ellen. Ha valamely zsidó el akar távozni Ausztriából, bizonyítania kell, hogy minden adóját kifizette s nyilatkozatot adnia, hogy soha többé Németországba, illetőleg Ausztriába nem tér vissza. Pénzt egyáltalában nem vihet magával. A kiutazási lehetőség csak elvben létezik, mert egyik szomszédos ország sem enged be területére osztrák zsidót.

Újból letartóztatták a bécsi zsidó hitközség elnökét

Dr. Desider Frielmann, a bécsi zsidó hitközség elnökét, akit az elmúlt csütörtökön közel háromhetes internálás után a dachau koncentrációs táborból Bécsbe szállítottak és szabadlábra helyeztek — szombaton ismét letartóztatták. Az új letartóztatás teljesen meglepetésszerűen történt. Pénteken és szombaton becsiták a Gestapohoz, a szombati kihallgatásról nem tért többé vissza. Azt hiszik, hogy a bécsi hitközség újjászervezéséről dr. Josef Löwenherz ügyvezető igazgatóval fog tárgyalni a Gestapo. Löwenherz csütörtökön szabadlábrahelyezték és lakásán őrzik, melynek ajtaja előtt állandóan egy SA-legendy áll. A hitközség feladata az ausztriai zsidók kivándorlásának megszervezése.

Itt a tavasz!

A mágius érzés virággal ruházza fel az ágokat. Illatosítja teszi a zefírt és a mezőket a színek színtaniájává varázsolja.

Amikor a természet megújul, illeszkedik Ön is a tavasz ritmusába, szerezzen új vonzóerőt!

A csodás Lady kölnivizek segítenek Önnek, hogy a tavasz légkörébe beilleszkedhessen!

Lady

MON ATOUT • JOCKEY CLUB
CHAT NOIR • JAZZ

riai zsidók kivándorlásának megszervezése. A Gestapo kívánsága szerint 1938 végéig legalább 25 ezer zsidó kivándorlását kell megszervezni. Továbbá a hitközség feladata lesz a kétszáz ezer osztrák zsidó anyagi eltartásáról gondoskodni. Berlin támogatására nem számíthatnak, mert a kormány ismételtlen kijelentette, hogy az osztrák zsidók kérdésén külön kívánja kezelni. Csak ezen feltétel mellett hajlandó a hitközségi intézmények megnyitására hozzájárulni.

Tisztogató munka

Az angol konzulátus előtt várakozó zsidókkal ismételtlen megtörtént, hogy SA-legendék „tisztogató“ munkálatokra rendelték őket. Így órákon keresztül kellett zuhogó esőben egy a konzulátus előtt álló autót mosniok. Midőn ezt a konzulátusi

tisztviselők észrevették, interveniáltak a rendőrségen, hogy vessen véget ennek az állapotnak. A zsidóknak megengedték, hogy a konzulátusi épület udvarán várakozzanak.

Palesztinai akció az osztrák zsidók érdekében

Jeruzsálem, május 2. Weizmann Chaim professzor fogadta a Hitachdut Ole Austria küldöttségét, amely kérte, hogy az ausztriai zsidóság számára megfelelő számú bevándorlási igazolványt bocsássonak rendelkezésre. Weizmann elmondotta válaszában, hogy behatárolt ismerette, úgy az angol kormánnyal, mint a palesztinai főkormányzóval az ausztriai zsidóság helyzetét és néhány héten belül abban a helyzetben lesz, hogy beszámolhat az osztrák zsidók felségelyezésével kapcsolatos konkrét intézkedésekről.

A tiranai esküvő vendégeinek borzalmas repülőgépkatasztrófája

A gép a Ballo Capa nevű hegynék ütközött és pozdorjává zuzódott. Öt olasz, négy német, egy angol és egy görög állampolgár vesztette életét

Róma, május 2. Április 30-án borzalmas repülőgépszerencsétlenség történt Olaszországban. A Brindisi és Róma között közlekedő egyik hárommotoros olasz repülőgép, melynek utasai a tiranai királyi menyegzővel kapcsolatos ünnepségek külföldi résztvevői közül kerültek ki, a Maramola völgyében, négy kilométernyire a Nápoly és Róma közötti Formiatól, a Ballo Cupa hegynék ütközött és összetört. A szerencsétlenséget, hivatalos jelentés szerint, kedvezőtlen légköri viszonyok okozták.

Az olasz repülőgép katasztrófájánál tizenkilenc ember vesztette életét. Elpusztult a hatalmas utasszállító repülőgép öt emberből álló személyzete, valamint a gépen tartózkodó tizennégy utas, köztük

Albánia londoni követe is. A halottak között van öt olasz, négy német, egy angol és egy görög állampolgár, valamint egy amerikai nő. A katasztrófának több újságíró is áldozatul esett. A szerencsétlenség áldozatai valamennyien külföldiek.

A lezuhant repülőgép roncsait és utasainak holttesteit pásztorok találták meg tegnap. Azonnal értesítették a hatóságokat s csakhamar tisztázódott az áldozatok kiléte is. A katasztrófa áldozatainak legtöbbjét már el is temették a maramolai temetőben.

A tiranai ünnepségről Rómába igyekvő utasokat szállító repülőgépek katasztrófájáról érkezett előző jelentések szemléltető módon számoltak be az aggodalomról,

melyet a gép sorsa felől még tájékozatlan római közvéleményben váltott ki a repülőgép késése. Rómában először csak a kedvezőtlen légköri viszonyok, a köd miatti irányváltoztatásnak és az ezzel járó idővesztések, esetleg áldozatokat nem követelő kényyszerleszállásnak voltak hajlandók betudni a repülőgép késelkedését. Lassan-lassan aztán, mikor a repülőgép holléte felől csak nem érkezett semmi hír, mind bizonyosabbá vált a meggyőződés, hogy katasztrófáról lehet csak szó.

Órák múltával, vasárnap aztán megérkezett a távirat, hogy a Maramola völgyében pásztorok megtalálták a lezuhant gépet, melynek utasai közül egyetlen egy sem maradt életben.

A megdöbbentő hír, mely már kétségbevonhatatlan döbbenetes bizonyosságot közölt, mélységes megrendülést és részvétet váltott ki mindenfelől.

Mint Rómából jelentik, hivatalos jelentés ismerte a Brindisi-Róma utvonalon történt szerencsétlenség áldozatainak neveit. A halottak közül 5 a személyzet tagja volt, 14 pedig utas.

Felhívás Ardeal zsidóságához!

A Zsidó Nemzeti Szövetség elhatározta, hogy több országos cionista szervezet példájára bevezeti az országos szervezeti hozzájárulás egyenként rendszerét, a „Zs. N. Sz.-sékelt” formájában.

A „Zs. N. Sz.-sékelt” a Világszervezet sémaképjével egyidejűleg kerül kibocsátásra és annak elhelyezése ugyancsak a Világszervezet sémaképjével egyidejűleg fog megtörténni.

A „Zs. N. Sz.-sékelt” ára az 5698. évre 30 lejben van megállapítva, az ifjúsági szervezetek 18. évet betöltött tagjai pedig 10 lejért válthatják meg.

A „Zs. N. Sz.-sékelt” kibocsátása és elhelyezése révén kívánjuk az ardeali cionizmus működésére a szükséges anyagi alapot megteremtetni, hogy eleget tehessünk mindama kötelezettségeknek, mely a zsidóság mai helyzetében parancsoló szükségességként háruul reánk.

- ARDEALI ZSIDÓ NEMZETI SZÖVETSÉG**
Reiter Károly s. k. Dr. Mózes László s. k.
- ARDEALI WIZO FÖDERACIO**
Dr. Roth Dezsőné sk. Reiter Lunka sk.
- ARDEALI KLAL CIONISTA SZERVEZET**
Dr. Weiss Arthur sk. Dr. Marton Ernő sk.
- AVIVA BARISSZIA HABONIM**
Pető Tibor sk. Fried Miksa sk.
- BRITH KIBUCIT**
Jámor Ferenc sk. Dr. Bleicher Alfréd sk.

helyzetében parancsoló szükségességként háruul reánk.

A mezőgazdasági és ipari átrétegesítés eszközeinek megteremtése, az ifjúság zsidó nevelésének irányítása, zsidó kultúra, hebraizáció és cionista propaganda képezik nagy vonalakban ennek a feladatkörnek egyes fejezeteit, melyeknek megvalósítása ma már mulhatatlan és elhalaszthatatlan létkérdése Ardeal zsidóságának.

Ennek felismerésében hívjuk fel valamennyi csoportunk és valamennyi elvbarátunk figyelmét a Zs. N. Sz. és az ardeali cionizmus anyagi alapjának ebben a formában való biztosítására, kérve, hogy a „Zs. N. Sz.-sékelt” rendszerét a legteljesebb mértékben támogassák és propagálják.

Ardeal zsidó és cionista közvéleményétől pedig megértést kérünk ezzel az összizsidóság újait szolgáló rendszerrel szemben.

- ARDEALI MIZRACHI SZERVEZET**
Mittelmann Jakab sk.
- HANOAR HACIONI**
Florential Avram sk. Gärtner Mose sk.
- BRITH HANOAR HAMIZRACHI**
Justh Mose sk. Mihály Aladár sk.
- MERKAZ HANOAR**
Kincs Lipót sk. Jakobovics Gedálje sk.
- TENUATH TORAUMLAHA**
Mairovits Eduard sk. Weinberger Mose sk.

tozatlanul 140, a magánforgalomban azonban 8-10 ponttal kevesebbet is lehet platintát vásárolni.

Magyarországon a szinarany árfolyama változatlan: 5760-5800 pengő kilogrammonként. A tört- és használt arany azonban szilárd. Minőség szerint a kereskedők egymás közötti forgalmában 3.30-3.40 pengős grammonkénti árbán vásárolják. A szinezüst árfolyama kilogrammonként 96-97, a szimplatna árfolyama kilogrammonként 9500-10.000 pengő.

Román nyelvvizsgát tesznek az italmérők

A mercuria-ciuici adómegeállapító pénzügyigazgatóság miniszteri rendeleter hivatkozva, értesíti a megyében italméresi joggal rendelkező nem román származású lakosokat, hogy május 1-31-ike között nyelvvizsgára kell állniok.

A rendelkezés leszögezi, hogy az italmérők a pénzügyigazgató előtt tesznek vizsgát. A vidékiek az illetékes kerületi pénzügyi ellenőr előtt későbbben megállapítandó időben jelentkeznek a vizsga letétele végett. A román nyelvvizsgán az illetékes pénzügyi közegek meg fognak győződni, hogy az italmérő tud-e románul írni és olvasni? Tehát könyvből néhány mondatot kell olvasnia s diktálás után 20-30 sort írni. A vizsga eredményéről kimutatót készítenek és a minisztériumhoz továbbítják, ahol majd döntenek a nyelvet nem ismerő italmérők jogai felől. A rendelkezés a ciucmegyei italmérők 85 százalékát érinti.

A fellebbezés forgalmi ügyben nem akadályozhatja meg a végrehajtást. A pénzügyminiszter a forgalmiadótörvény végrehajtásával kapcsolatban magyarázó körrendeletet bocsátott ki, melynek értelmében a bírságok kivétele ellen beadott fellebbezés az elvont adó felerésze tekintetében semmiféle köztulmányok között nem akadályozza meg a végrehajtást. A pénzügyminiszter erről most szálal értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy az elvont adó felerészt ténylegesen be kell hajtani az állam számára és nem lehet azt csak az eljárás lefolytatása után beszámítás útján kiegyenlíteni, mint ahogy azt némely esetben tévesen eszköztözték.

A pamutcérna, műselyem import-taxái. A pénzügyminiszter 30.114. számú körrendeletében utasította a vámhivatalokat, hogy a vámtarifá 516. és 517. tételei alatt felsorolt pamut, varrócérna importjánál hajtásák be a kilogrammonkénti 25 lejes fix taxát a rendes állami költségvetés számára és a kilogrammonkénti 4 lej 20 banis fix taxát a nemzetvédelmi alap számára. Ennek folytán ez említett áruk behozatala alkalmával a vámhivatalok a most felsorolt fixtaxákat is behajtatják, függetlenül a 6 százalékos rendes forgalmi adó és az 1 százalékos nemzetvédelmi forgalmi adó beszedésétől. Hasonló rendelkezést tartalmaz a pénzügyminiszternek 14.968. számú körrendelete, amely a vámtarifá 494 és 495 tételei alatt felsorolt árukra nézve rendel el a következőket: A cellulozéból (sniáfai) készült műgyapjúnál, valamint a műselyem hulladékoknál a behozatal alkalmával kg-ként 50 lej fixtaxát kell behajtatni a rendes költségvetés javára és 8 lej 50 banit a nemzetvédelmi alap javára. Műselyem hulladékok és tépések után, amelyeket a kereskedelemben „vistra“-nak neveznek, ha azoknak semmiféle fénytük nincs, a behajtatandó fixtaxák összege kg-ként 56 lej, illetve 9 lej 50 bani. E fixtaxákon kívül természetesen ezeknél is meg kell fizetni a rendes 6 százalékos és a kivételes 1 százalékos forgalmi adót.

Irodalmi törvényszék. A „Royal” Kultúregyesület május 4-én, szerdán este fél kilenckor saját klubhelyiségében: Str. Rațiu No. 5, I. emelet, irodalmi törvényszék tart Cronin: „Réztábla a kapu alatt” című könyve felét. Az ügyészi tisztet dr. Deutscher Géza ügyvéd, a védői teendőket Halász József szerkesztő látják el. A tanuvalomásra jelentkezők ebből szándékukat feltétlenül jelentsek be előre telefon 17-91 alatt dr. Lobstein Sándornak, az irodalmi törvényszék elnökének.

Agyonlőtt a haragosa egy bucaresti közrendőr. Bucarestből jelentik: Ma éjjel a Sosszen gyilkosság történt. Dumitru Damian közrendőr és Naluca Mihail, két régi haragos „szetalalkoztak és szóváltásba keveredtek. Naluca Mihail revolvert rántott és lelőtte Dumiant, akit haldokolva szállítottak kórházba.

Német hivatalos jelentés szerint 1400 egyén van letartóztatásban Ausztriában

Berlin, május 2. (Rador). A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz foglalkozva Hitler római útjával, többek között megállapítja, hogy többről van szó, mint két államfő egyszerű érintkezéséről és többről, mint egyszerű konvencionális látogatásról. A két nép kinyilvánította, hogy követi a két államfő által követett politikát. A német-olasz éreklözösség nem mátol datálódik. A két ország együtt harcolt az igazi demokráciáért, amely a legfőbb célt a népből látja. A két nép továbbá tudatában van ama szükségességnek, hogy megvédje a kulturát és civilizációt. Az a szellem és érzelem, amely áthatja a német és olasz népeket, szolgáltatja azt az alapot, amire a Róma-Berlin tengelyt építették és mely jellemzője ennek a politikának.

Bécs, május 2. (Rador). A DNB jelenti, hogy pillanatnyilag 1400 egyén van letartóztatásban Bécsben és mintegy 3000 Ausztria többi részeiben. Ezek között vannak azok is, akiket az ausztriai politikai forradalommal kapcsolatban kellett letartóztatni. Még nem lehetett kivizsgálni, mely esetek esnek a május 1-i kegyelemsztás körébe. Az előzetes letartóztatásban levő politikai foglyok legnagyobb részét az Anschluss kiáltása után röviddel szabadlábra helyezték.

APRÓ HIRDETÉSEK

KÜLTÖZTETÉSEKET, bármennyi szállítástokat a legolcsóbban vállal „RIMÓCZI” szállítási vállalat, Piața Gării 9. Telefon 33-69, 30-25.

Perfekt román, magyar, német levelező, mérlegképes könyvelő ajánlkozik bármely számban, Ruf Hinz szisztémában is perfekt. Orakönyvelést vállal esetleg. Szíves megkereséseket „Szorgalmas” jellegre kéri a kiadóba.

Orth, kóser vendéglő keres bizonyítványokkal bíró és a kaszusz bizottságnak megfelelő főzni tudó nőt, ki a konyha vezetését is vállalná. Mátyás étterem, Calea Regele Ferdinand 49.

Régi bevezetett engros-endafti textilüzlet átadó. Főmilliósi tőke azonnal, többi később. Ajánlatokat „Textilüzlet” jellegre a kiadóba.

Körorvosi székelyen keresek hosszabb időre sürgősen orvoshelyetteset. Cim a kiadóban.

Fürdőhasználatra csöves kazánt, legalább 7 atmoszférát, lehetőleg lépcsősrostélyal, használt jó állapotban megvételre keres Comunitatea izraelita Viseul de Sus. Maramures.

Keresek izraelita háztartási alkalmazottat (mindenest). Ajánlatokat életkor és fizetési igények megjelölésével „Sofort Bucuresti” jellegre a kiadóba.

Gyermek vaságy matraccal ellad. Baron L. Pop 10.

Okava-penge körzetképviselése agilis fiatal helyi eladót vagy eladónót keres. Jelentkezni 28-47 telefonon délután 6-7-ig.

Jóbb izr. nő elmenne gyermek mellé esetleg könnyebb beteghez is. Vidékre is. Berkovicné címén, Str. Dragalina No. 29, 2. ajtó jobbra.

Kisiparosok és kiskereskedők kötelező könyvelését előnyös feltételek mellett vállalja autorizált könyvelő. Cima a kiadóban.

Az auidi ort. izr. hírköztségben fiatal, kiscsaládu kaucióképes pénzbeszedő, כשרות és képesített מוכר keresetlik, aki időnkint mint kisegítő בעיקר בעית שויב tudjon működni. Költség csak a meghívottak térítettetik meg. Elnökség.

Hibáján kívül leépített fatisztviselő bármilyen természetű állást keres. Cim: Isto Friedrichn Cluj, Regele Ferdinand 63.

Allást keres garanciaképes szobagondozó nő, esetleg férjével, mint portás, szálloda, penzió, vagy luxus fürdőbe. Cim: Jakab Cluj, Str. Magaziei 19.

53 éves, életerős izraelita, józanéletű, 70 ezer lej készpénzzel, 100 ezer lejes életbiztosítással benőstülne. 40 éven felüli nők leveleit „Szereny” jellegre a kiadóba kéri.

KÖZGAZDASÁG

Május 10-ig lehet befizetniök a kis-kereskedőknek és kisiparosoknak a 100 lejes repülőbélyeg-átalányt

A kisiparosok és kiskereskedők által kötelezőleg tartandó üzleti könyvek után, amint az ismeretes, a korábban elrendelt 200 lejes évi passzá-illetéken kívül további száz lej évi illeték fizetendő a Nemzeti Repülőalap javára, mint a könyvek mindennapi vezetésének kötelezettsége alól való felmentés díja.

Ennek a százalékos illetéknek a befizetése

sére adott határidő május elsejével lejárt. A Nemzeti Repülőalap igazgatósága most további 10 napos meghosszabbítást adott az illeték lefizetésére, annak a közlésevel, hogy ezt a május 10-i határidőt semmiesetre sem fogják meghosszabbítani.

A 100 lejes repülőbélyegilleték a Banca Nationala fiókjainál fizetendő be a T 118. számlájára.

Románia, Magyarország és Jugoszlávia agrár-kartellről tárgyalnak

Az új termésértékesítési idényben már a közös irányelvek fognak érvényesülni

Budapest, május 2. A magyar gazdákörök már esztendőik óta sürgetik, hogy Romániával és Jugoszláviával olyan megállapodásokat kössenek, amelyek az agrárexportban lehetővé teszik a három közép-európai kiviteli feleslegekkel rendelkező ország versenyt. Történet kísérletek már két évvel ezelőtt is ilyen megegyezés létesítésére. A jugoszláv külkereskedelmi hivatal vezetője tárgyalt Budapesten, anélkül azonban, hogy konkrét megállapodás létrejöhetett volna. Tavaly is folytak tanácskozások a magyar és a jugoszláv külkereskedelmi hivatalok között. Meg is állapodtak abban, hogy a két hivatal állandóan érintkezésben marad a termésértékesítési kampány alatt. Ezek a kísérletek azonban nem oldották meg a problémát.

Értékelésünk szerint most már komolyabb formában merült fel az a terv, hogy Jugoszláviával és Romániával agrárkiviteli kartelt létesítsenek. Valószínű, hogy Jugoszlávia erre hajlandó is lesz, a román álláspont még ismeretlen. A kartell nem jelentene semmilyen szorosabb megkötöttséget, csupán azt, hogy a kiviteli árakat a fontosabb és mindhárom ország által exportált árucikkekben egységesen alapítanak meg és ezzel megakadályozzák az éles verseny kialakulását.

A megegyezésnek és a kartellmegállapo-

dás sikerének akadályja az, hogy a kiviteli ellenőrzés a három országban teljesen különböző. Jugoszláviában különösen érvényesül az az irányzat, hogy az eddigi korlátozásokat is csökkentsék és minél nagyobb szabadságot biztosítsanak a kivitelnek. Már pedig, ha szabad kivitel van, akkor nincs mód arra, hogy a kartellszerű megállapodásokat ellenőrizzék.

Románia külkereskedelmi adminisztrációja a devizakorlátozások újabb szigorítása következtében inkább hasonlít a magyar rendszerhez, a megegyezés gyakorlati nehézsége tehát ebben a vonatkozásban látszólag kisebb.

Felmerült az a gondolat, hogy ha a kartellszerű megállapodásnak akadályai volnának, ugy legalább állandó kölcsönös tájékoztatással igyekezzenek a három ország exportőrei egységes export-árszínvonalat irányítani. Valószínű, hogy a tárgyalások végül is csak ennyiben vezethetnek sikerre, — ha nem merülnek fel olyan kereskedelempolitikai szempontok, amelyek egyáltalán megakadályozzák a megegyezést. Mindenesetre remélhet, hogy a közös irányelvek már az új termésértékesítési kampányban érvényesülni fognak.

Nemesfémpiac

A nemesfémpiacokon az ezüst árának újabb gyengülése keltett élénk meglepetést. A világ ipari ezüstsziükséglete évenként 50 millió finom uncia, tehát kevesebb, mint a világ egyévi ezüstmelésének egy ötöde, pedig az ezüstkinálát nemcsak a jelenlegi termelésből adódik, hanem a fel-

raktározott készletekből is. Az indiai kereslet, mely a piacot sokáig élénkítette, az utóbbi napokban meglehetősen megcsappant. A londoni ezüstpiac ezidőszertől kizárólag az amerikai kincstár vásárlásaitól függ. A londoni piacon egyébként az arany árfolyama is csökkent, de ennek nagyobb jelentősége azért nincs, mert ilyenkor más években is kevesebb a vevő, mint szezonidőben. A platina hivatalos jegyzése vál-

Hosszab

Bonne

Róma, május 2. Beszélések Ciano del francia ügyvivő folynak. A megbeszélés irányadó körökben pontot foglalnak ügyvivő tárgyalás hosszabb ideig folások az olasz zó elfoglaltságait kitják. Megszakítások Ciano egyideig meg fogzér és kancellárval kapcsolatos Ezek a megszak

Nyug szerte

Csak Vars

A május elseje szerte viszonylagos. Csapán Vars voltak kisebb inck. Az ünnepekérkezők sorrendj

Vasárnap, május 2-én. Mint ament vonult fel tül a város főucczett rendben mentkerült sor. A tünCsehszlovákia fügésége mellett.

A prágai kommrendeztek május 2-én eltérőleg, a ktiükben tegnap nés más kommunis Vizont a némeprágai jelentésecsendőrök és komszüda-németeket. met ügyvédt hat. talmazta, hogy A incidenssel kénmet képviselőkormány belügymrendőparancsnokvetele.

Konrad He Prágából jelent szüda-németek rendezett hatalmas. lein Konrad, a s beszédet mondott. szüdezneryi résztv

— A cseh egyetrol való támogat. békéjének előseg. között Heinlein. — deta-németek, so abba, hogy kisebb. és sosem adju. hogy uralkodjanak. ség a csehszlovák. akarla megvalósít. do ennek megval. alkotmányra alapj. az alkotmánynak. németek nélkül tö

Május elsejét, n. ualom nemzeti t. linben hatalmas t. német birodalmi. ban rendezett ün. tal lány és ru v. von Schirach né. mondott, a Füh. mességre szoltva. Göbbels propaga. Titlen vezér és k. tenben dolgozó. len ünneplésére. „soha többé hábo. jelmondatot ma. többé polgárhábo. mondotta Hitler.

Moszkvából ér. jeterosz fővárosba. meg május elsejé. Lenin-téren volt. volt Sztalin is, v.

Hosszabb ideig fognak tartani az olasz-francia tárgyalások

Bonnet a francia-angol megbeszélésekről tájékoztatta a párizsi olasz ügyvivőt

Róma, május 2. Az olasz-francia megbeszélések Ciano külügyminiszter és Blondel francia ügyvivő között naponta tovább folynak. A megbeszéléseket illetően olasz irányadó körökben igen reménykedő álláspontot foglalnak el. Ciano gróf és Blondel ügyvivő tárgyalásai előreláthatólag még hosszabb ideig fognak eltartani. A tárgyalásokat az olasz külügyminiszter különböző elfoglaltságai miatt időnként megszakítják. Megszakításokat szenvedtek a tárgyalások Ciano gróf tiranál utjával és egyideig meg fognak szakadni Hitler vezér és kancellár olaszországi látogatásával kapcsolatos ünnepségek alkalmával is. Ezek a megszakítások azonban nem jelen-

tenek nehézségeket, mert úgy francia, mint olasz részről a legjobb akarat mutatkozik a két ország közlekedésének létrehozása érdekében.

Mint Párizsból jelentik, Bonnet külügyminiszter szombaton fogadta Olaszország párizsi ügyvivőjét és részletesen tájékoztatta őt a londoni francia-angol tárgyalások eredményéről. Bonnet és az olasz ügyvivő, amint párizsi lapok jelentik, hosszasan és barátságosan tárgyaltak és a francia külügyminiszter újra annak a kívánásának adott kifejezést, hogy Párizs és Róma között minden félreértést felszámoljon a két hatalom közötti viszony visszanyerje régi, őszinte baráti jellegét.

Nyugodtan zajlottak le világszerte a május 1-i ünnepségek

Csak Varsóban és Csehszlovákiában voltak kisebb incidensek. Hitler és Henlein május elsejei beszédei

A május elsejei munkásünnepségek világszerte viszonylagos nyugalomban zajlottak le. Csak Varsóban és Csehszlovákiában voltak kisebb incidensek.

Az ünnepségekről szóló jelentéseket a beérkezések sorrendjében alább közöljük:

Prága

Vasárnap, május elsején Prágában tüntetések voltak. Mintegy ötvézer emberből álló menet vonult fel több, mint egy óráig keresztül a város főutcáin. A felvonulás fegyelmességteljesen ment végbe, rendezettségű nem került sor. A tüntetés nemzeti jellegű volt. Csehszlovákia függetlensége és sérthetlensége mellett.

A prágai kommunisták külön tüntetést rendeztek május elsején. Eddigi szokásuktól eltérően, a kommunisták tüntető meneteikben tegnap nem hordozták sztálinnak és más kommunista vezetőknek arcképét.

Viszont a német távirati iroda ügynökség prágai jelentése szerint, Troppauban cseh csendőrök és kommunisták megtámadták a szudeta-németeket. Dr. Hampel szudeta-német ügyvédet hat rendőr olyan súlyosan bántalmazta, hogy kórházba kellett szállítani. Az incidensen kapcsolatban Künzl szudeta-német képviselő táviratot intézett a prágai kormány belügyminiszteréhez és a troppai rendőrpáncsnok azonnali elmozdítását követelte.

Konrad Henlein május elsejei beszéde

Prágából jelentik, hogy a csehszlovákiai szudeta-németek május elsején Gablonzban rendezett hatalmas arányú ünnepségen, Henlein Konrad, a szudeta-német párt vezére beszédet mondott a tüntetés mintegy négy-százszázötven résztvevője előtt.

— A cseh egyeduralmi törekvések külföldi-ről való támogatása nem alkalmas Európa békejének elősegítésére — mondotta többek között Henlein. — Mi, a csehszlovákiai szudeta-németek, sosem fogunk belenyugodni abba, hogy kisebbségként kezeljenek benünket és sosem adjuk meg a cseheknek a jogot, hogy uralkodjanak rajtunk. A szudeta-német-ség a csehszlovák köztársaság keretében akarja megvalósítani követeléseit és hajlandó ennek megvalósítását Csehszlovákia mai alkotmánya alapján elfogadni, holott ennek az alkotmánynak megteremtése a szudeta-németek nélkül történt.

Hitler május elsejei beszéde

Május elsejét, melyet a nemzeti szocialista hatalom nemzeti ünnepnek nyilvánított, Berlinben hatalmas tüntetésekkel ülték meg. A német birodalmi főváros olimpiai stadionjában rendezett ünnepségen százötven ezer fiatal lány és fiú vett részt, akik előtt Baldur von Schirach német ifjúsági vezér beszédet mondott, a Führer iránti hűsége és engedelmessége szövegét hallgatott. Ezután dr. Goebbels propagandaelnöki miniszter, végül Hitler vezér és kancellár beszélt. A Lustgartenben dolgozók százai gyülekeztek Hitler ünnepségre. — Azt a jelmondatot, hogy „soha többé háborút!” én adtam ki. Ezt a jelmondatot ma így egészítjük ki: „soha többé polgárháborút, sem osztályharcot!” — mondotta Hitler.

Moszkvában

Moszkvából érkező jelentés szerint, a szovjet-orosz fővárosban nagy ünnepséggel ülték meg május elsejét. Az ünnepség központja a Lenin-téren volt, ahol az emelvényen jelen volt Sztalin is, valamint a szovjetállam és a

kommunista párt valamennyi más vezetője. Az ünnepség kereteiben katonai felvonulás is volt, melyet Budienny marsall vezényelt. A felvonuló csapatokhoz Vorosilov marsall beszédet intézett.

Madridban

Valenciai jelentés szerint a köztársasági Spanyolország egész területén ünnepségekkel ülték meg május elsejét. A felbőgözött Madridban zenés katonai felvonulások voltak és az ünnepet a „nemzetközi vörös segély” nyilvános gyűjtésre is felhasználta.

Angliában hatalmas tüntetés volt

Londoni jelentés szerint az angol munkáspárt vasárnap, május elseje alkalmából hatalmas arányú tüntetést rendezett. Londoni lapok megállapítása szerint a Hyde Park eddig még nem látott hasonló méretű tüntetést. A parkban már több mint kétszáz ezer emberből álló tömeg gyülekezett, mikor bevonult a mintegy ötvézer főnyi tüntető menet. A parkban rendezett hatalmas népgyűlésen rögtönzött emelvényekről szónokok beszéltek a tömeghez és fegyvereket követeltek a köztársasági Spanyolország részére. Többször felhangzott a kiáltás: „Távozzék Chamberlain!”

Franciaországban nem voltak incidensek

Párizsi jelentés szerint a francia fővárosban éppúgy, mint Franciaország egész területén, minden rendezettség nélkül folyt le a május elseje alkalmából rendezett tüntetések. Fegyelmességteljes, nyugalom és méltóság jellemezte ezeket. Az utcák zárva voltak, különösen jelkes hangulatról azonban nem szólnak a jelentések. A tüntetések kifejezetten pacifista jellegűek voltak.

Lengyelországban incidensek voltak

Varsóból jelentik, hogy Lengyelország na-

Közép-Kínában is súlyos vereséget szenvedtek a japánok

Santungban még eldöntetlen a harc

Kínai és japán híradások szerint a déli-santungi arcvonalon még most sem történt meg a döntés. Shansi és Juan felől kínai megerősítések vonultak föl. De fölöttébb érzik a kínai tüzéség hiánya. A japánok tovább is a kínai állások megkerülésével kísérleteznek. De a kínai guerrilla-csapatok ezt hátbatámadással egyensúlyozzák. Egyik fél sem remélheti egyelőre, hogy olyan fordulatot csikarhat ki, mely az egész hadjáratra döntő lehet.

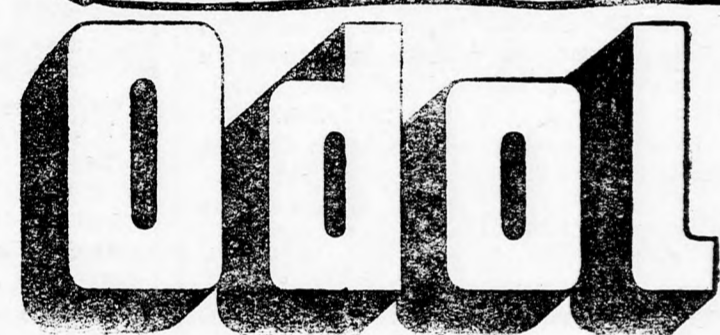
A Közép-Kínában fekvő Tseking vidékén a Tai tótól délre a nemrég fölvetett előtörés megismétlődött és a japánok súlyos veszteségeket szenvedtek. A kínaiak már csak tíz kilométerre állanak Hantschautól. A santungi vonalon Lihsein mellett megakadályozták a japánok áttörését és a helyreállított vasutvonalat ismét használhatatlanná tették.

Sanghai jelentés szerint egy japán cseredőr-különítmény elfoglalta a Nanking-Road egy részét, a nemzetközi engedményes területen arra való hivatkozással, hogy egy

ODOL-tól üde a száj
S mosolya csupa báj

Fárasztó munkaórák után, társaságban, színházban, otthon a teljes biztonság érzését, életkedvet nyújt az aromás, antiszeptikus ODOL, mely használat után is még nagyon sokáig hat.

Üde leheletét tökéletesen biztosítja az ODOL.

gyobb központjaiban, a kormány által életbe léptetett szűreskörű elővigyázatossági rendszabályok ellenére, incidensekhez vezettek a május elsején rendezett tüntetések. Kiekcében a szocialisták és nacionalisták között uccai összetűzés támadt, melynek folyamán egy ember meghalt, heten megsebesültek. Lwowban petárdarobbanás megsebesített több szocialistát. Poznanban egy uccai dula-kodásban hat embert megsebesítettek. Varsóban pokolgép robbant az egyik uccán és megsebesített két járókelőt. A vizsgálat megállapítása szerint a pokolgépet a merénylők azon az utvonalon helyezték el, amelyen egy zsidókból álló menetnek el kellett volna vonulnia. A menet azonban az utolsó pillanatban megváltoztatta utirányát.

Hankuból jelentik, hogy a Defender angol torpedóromboló felvette fedélzetére a Hongkongtól 20 mérföldnyire déli irányban, Tungsha szigete közelében hajótörést szenvedett Thurland angol gőzös hat utasát.

Londonból jelentik, hogy Csang-Hszu-Liang kínai kommunista marsall, aki tavaly ismeretesen foglyul ejtette Csang-Kaj-Sek marsallt és csak hosszú tárgyalások után engedte szabadon, kinevezték a kínai nemzeti kormány védelmi bizottságának tagjává. Politikai körökben úgy tekintik a kinevezést, mint a kínai kormánynak a kommunista erőkké való szorosabb együttműködés jelét. Csang-Hszu-Liang közölte arról, hogy legelőször ellensége a japán terjeszkedési politikának.

(Hankuból hivatalosan jelentik, hogy pénteken japán repülőek bombát dobtak a Népszövetség hanyangi kórházára. Két kínai meghalt, három megsebesült.

A királyi bizottság megérkezett Palesztinába

KAIRÓ, május 2. A palesztinai bizottság Palesztinába érkezésének híre nagy izgalmat váltott ki az arabok körében. Az arab főiskolák és egyetemi ifjúság gyűlésen tiltakozott a palesztinai bizottság ismert terve ellen és a jövőben történő döntéskért Angliára hárítja a felelősséget.

— Időjóslat: Előbb csökkenő, majd emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, többnyire borús égbolt, muló derüléssel éjszaka, enyhe keleti légáramlás, viszonylagosan alacsony hőmérséklet, esők helyi jelleggel, főleg a mezőségeken. A fővárosban ma délelőtt 11 fokot mértek, esik.

SPORT

A Phönix kiadós vereséget mért Oradeán a NAC-ra és véglegesen megszerezte magának a negyedik helyet

Meglepetés nélkül zajlott le a Román Kupa elődöntője. Továbbjutottak: Viktoria Cluj, Venus, FC Rapid és CAMT

Románia két csapattal vesz részt a Közép-Európa Kupa küzdelemben

Cluj, május 2. (Az Uj Kelet tud.) A vasárnap sportjának eseményei közül messze kimagasló a balamarei Phönix újabb győzelme, amelyet ezúttal Oradean a NAC csapata ellen ért el. Az annak idején megannyi sikanerózásnak odavetett bányavárosi csapat a kezdeti nehézségek leküzdése után bebizonyította, hogy helyet ott van Románia legjobb labdarúgóegyesületei között. Ezt a helyet a Phönix a NAC ellen aratott rendkívül értékes és tekintélyparancsoló győzelme után a sportközvélemény melegezésére véglegesen meg is szerezte, amennyiben a bajnoki rangsor negyedik helyét megingathatatlanul hódította el, ami egyet jelent a jövő évi bajnoki mezőnybe való automatikus bejutásával.

A Nemzeti Bajnokság A) programon szereplő mérkőzése közül meglepő még a Gloria pontvesztése. A Ripensia szombati győzelméről vasárnap számunkban már hírt adtunk: a timisoarei proficsapat már bent van a bajnoki címért vívandó döntőben.

A Román Kupa nyolcas elődöntője nem hozott meglepetést. A cluji Viktoria, amint az várható volt, legyőzte a bár nem tebecsülendő képességű Jiult; a Venus nem vesztethetett az Unirea Tricolorral, a Rapid is nehezen a Kinizsivel szemben. Egyetlen kérdés volt a CAMT—Sportul Studentesc mérkőzés volt, amely azonban inkább az otthonában játszó együttesnek ígért pálmát. Nos, az otthonában játszó CAMT jutott tovább.

A vasárnap sportjának eredményeiről az alábbi tudósításaink számolnak be:

Román Kupa
Cluj, Viktoria—Jiul 4:0 (3:0). Ezeröttszáz néző, vezette Tica Iliescu. A cluji csapat könnyen győz: Felecan II (2), Szántai és Pop IV góljaival.

Bucuresti, Venus—Unirea Tricolor 5:1 (2:0). Hetezer néző, bíró dr Morar. A Venus magára talált! Humis (3), Rodola és Ploesteanu góljaival fölünyesen, biztosan győzött a bajnok. Az U. Tricolor részéről Carjan volt eredményes.

Timisoara, Rapid—Kinizsi 5:3 (2:0). Kétezer néző, vezette dr Stanciu. Csak komoly küzdelem után győzött a fővárosi vasutas-csapat. Góllövők: Auer (3), Bogdan és Moldoveanu, illetve Klimek, Thierjung és Hoffmann.

Délelőtt játszották le a CAMT—Sportul Studentesc mérkőzést. Győzött az „otthonosan” mozgó CAMT 1:0 (0:0) arányban Eichler 11-es góljával. Ezeröttszáz néző, vezette dr Russu.

Nemzeti Bajnokság A)

Oradea, Phönix—NAC 4:1 (2:0). Nagy meglepetés. A balamarei csapat ezen győzelmével bebiztosította negyedik helyét a csoportbajnokságban. Góllövők: Szeremi IV (2), Szeremi III és Jakabovits, illetve Juhász.

Lugoj, Vulturii—Gloria 1:1 (1:1). Első időben játszották a mérkőzést, amely a játéknak megfelelő eredménnyel végződött. Góllövők: Schira, illetve Fritz. Ezer néző, vezette Freund.

Cernauti, Dragos Voda—Crisana 5:3 (2:1). Kétezeröttszáz néző, vezette M. Niculescu. Szerencsés győzelem. Góllövők: Cacerovschi (2), Suc (2) és Jonescu, illetve Deleanu (2) és Malita.

Timisoara, Ripensia—ACFR 3:1 (2:1). A Ripensia ezen győzelmével megnyerte a csoportbajnokságot. Góllövők: Bindea (2) Marksteiner, illetve Eugen. Ezeröttszáz néző, vezette V. Braida.

Nemzeti Bajnokság B)

Tg.-Mures, Mures—CFR 6:1 (3:0).
Baia-Mare, Tricolor—Törökvis 2:2 (1:1).

Bucuresti, Gloria CFR—Telefon Club 2:1 (1:0).

Constanța, Victoria—Makkabi 3:0 (2:0).
Braila, Franco Romana—HLA 4:2 (1:0).
Ploesti, Tricolor—Textila 9:0 (6:0).
Craiova, Crai Iovan—DVA 3:2 (2:0).

Nemzeti Bajnokság C)

Cluj, Solvay—CFR 4:4 (2:1).
Bistrita, SS Bistrita—Congri 6:0 (3:0).

A kerülött bajnokságért

Cluj, Haggibor—Vasöntöde 1:0 (0:0).
KMSCS—Avram Iancu 1:0 (1:0).

Döntés Milanóban:

Fenntartják a Közép-Európa Kupa küzdelmet, Románia és Jugoszlávia 2—2, az alapító nemzetek 4—4 csapattal vesznek részt

A román csapatok sorsolása: Románia I.—Olaszország IV., Románia II.—Magyarország II. — június 26 és július 3-án

Milanóban jelentik: Április 30-án, szombaton délelőtt tartották meg a KK közgyűlést, amely döntött a vándorjűri idei rendszeréről. Vita csak egyetlen kérdés körül volt: Németország számára fenntartanak-e helyeket? Végül is a döntés úgy szót, hogy még tíz napig várnak a németek nyilatkozatára. Ha a németek hajlandóknak mutatkoznak az idei KK-ban való részvételre, akkor az új bizottság fog dönteni a továbbiakról.

Már most elhatározták, hogy ha a németek nem kapcsolódnak be az idei KK-ba (ami a legvalószínűbb), akkor Csehszlovákia, Olaszország és Magyarország 4—4, Jugoszlávia és Románia 2—2 csapattal vesz részt az idei KK küzdelemben.

Ezután megejtették a sorsolást, amely a következő eredményt hozta:

I. forduló június 26 és július 3

I. csoport:

Magyarország III.—Olaszország II.
= A.
Csehszlovákia IV.—Jugoszlávia I.
= B.

II. csoport:

Olaszország I.—Magyarország IV.
= C.
Jugoszlávia II.—Csehszlovákia II.
= D.

III. csoport

Csehszlovákia III.—Magyarország I.
= E.
Románia I.—Olaszország IV.
= F.

IV. csoport:

Magyarország II.—Románia II.

A Nemzeti Bajnokság állása:

Első csoport:					
1. AMTE	17	11	2	45:25	24
2. Victoria	16	10	3	39:20	23
3. Rapid	16	10	2	35:16	22
4. Phönix	17	9	2	30:27	20
5. Unirea Tricolor	17	6	5	32:34	18
6. Kinizsi	16	8	1	50:35	17
7. NAC	17	5	4	28:32	14
8. Dacia Unirea	17	4	2	22:44	10
9. Jiul	16	3	3	18:42	9
10. Olimpia CFR	17	2	5	13:37	9

Második csoport:					
1. Ripensia	18	15	0	63:25	30
2. Venus	17	12	3	59:16	27
3. Gloria	18	9	6	41:24	24
4. Juventus	16	6	4	25:29	16
5. Sp. Studentesc	16	6	3	27:29	15
6. Univerzitatea	16	6	3	29:46	14
7. Vulturii	18	6	2	24:42	14
8. ACFR	17	4	3	24:42	11
9. Crisana	16	4	1	23:34	9
10. Dragos Voda	17	4	0	26:54	2

KÜLFÖLD

Budapest, Bocskai—Hungária 2:0 (0:0),
Ferencváros—Nemzeti 6:3 (2:1), Ujpest—Kispest 5:1 (0:1), Törökvis—Budai 3:0 (1:0),
Budafok—Elektromos 5:1 (4:1), Szűrketaxi—Phöbus 4:3 (4:2), Szeged—ETO 1:0 (1:0).
Milánó, Svájc—Portugália 2:1. Világ bajnoki selejtező.

Péntek, május 6: Traviata.

Vasárnap, május 8 (este): Faust és Valpurgi éjszaka.

Hétfő, május 9: „Gh. Dima” szimfónikus hangverseny.

Szerda, május 11: Tannhäuser.

A CAPITOL MOZGO MUSORA:

Premierslágér! Tamara. Színhely: a régi Oroszország. Gyönyörű orosz zene és táncok. Főszereplők: Victor Francen és Vera Korene. Műsor előtt: Uj világhírő.

A SELECT MOZGO MUSORA:

Karamazoff testvérek. Dosztojevski világhírű regényének filmváltozata, Fedor Osep rendezésében, főszerepekben: Fritz Kortner és Anna Sten.

A ROYAL MOZGO MUSORA:

Az év és minden idők legpazarabb bravurfilmje: Broadway Melody 1938. Főszerepekben: Robert Taylor és Eleanor Powell. Mindenkit bámulatba ejt és elkápráztat: ez az ötletében teljesen új, meglepetésekkel tele és kivitelesen eddig nem látott világszenzáció. Számozott jegyeldvétel. Telefon: 37-05.

AZ URANIA MOZGO MUSORA:

Tango nocturno. Pola Negri közismert művésznőnek legújabb filmje, nagyszerű rendezéssel, gyönyörű zenével.

A MUNKAS MOZGO MUSORA:

Hétfőn, kedden és szerdán 3, 6 és 9 órakor: I. Megkövesedett lelkek. Izgalmas kalandor dráma. Fősz.: Bette Davis, Leslie Howard és Dick Foran. II. Bécs, az álmok városa. Zenés operett. Fősz.: Richard Tauber. III. Journal és Micki Maus.

AZ EDISON MOZGO MUSORA:

A szezon legjobb műsora: I. A dicsőség utja. Az orosz-angol háború eposza. Willy Birgel, Hansi Knotek. II. Prágai diák. Adolf Wohlbrück szuperfilmje. III—IV. Micky Maus. Híradó.
Jön: Stan és Bran ikrek és a Pokolosztog.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, május 3.

Bucuresti, 6.30: Torna, hírek, hanglemezek. 14.15: Pontos idő, kulturális közlemények. 13.25: Zenekari hangverseny. 14.15: Pontos idő, időjárás, hírek. 15.15: Sport, közlemények, külföldi aktualitások. 19: Pontos idő, időjárásjelentés. 19.02: Rádiotechnikai híreket. Rádió Románia: 19.10: Hanglemezek. Rádió Bucuresti: A Beethoven-ciklus során Trio II. Mindkét adó 19.30: Wagner Richard: Istenek alkonya című operája. Az első felvonás után hírek és sport.

Budapest, 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 18.30: Operettrészletek. 21.30: Cigányzene. 22.35: Hírek. 23.40: Katonazene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Belgrád, 21.30: Filharmonikusok.
Strasbourg, 21.30: Tarka est.
Toulouse, 23.45: Szórakoztató zene.

Szerda, május 4.

Bucuresti, 6.30: Torna, hírek, hanglemezek. 13.15: Pontos idő, kulturális közlemények. 13.25: A rádió szalonzenekara. 14.15: Pontos idő, időjárás, hírek. 15.15: Sport, közlemények, a nap eseményei. 19: Pontos idő, időjárásjelentés, könyv- és folyóiratszeme. — 19.15: A zene története (A 17. és 18. században). Rádió Románia: 20.45: Hanglemezek. Rádió Bucuresti 20.45: Savagian Arax énekel. Mindkét adó 21.10: Előadás. 21.25: A portronieri kvartett. 22.05: Hanglemezek. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Victor Predescu zenekara.

Budapest, 7.45: torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Hangverseny. 13.30: Hírek. 15.35: Hírek. 18: Faragó György zongorázik. 19: Cigányzene. 20: Örmény-est. 21.15: Hérom egyfelvonásos. 22.25: Hírek. 22.50: A rádió szalonzenekara. 24.25: Tánclemezek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Belgrád, 19.15: Beethoven: V. szimfónia lemezekben.
Droitwich, 20.45: Operaelőadás.
Radio Paris, 22: Tarka dalos, zenés est.
Varsó, 21: Spinalski zongoraművész Chopin műveket játszik.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Az utolsó fórum

Az utolsó fórum: az a legfőbb, mennyel törvényszék, amely a közbenső bírói fórumok beavatkozását megelőző megment egy fiatal, derék orvost a gyilkosság bűnétől. Megmenti attól, hogy a mütőasztalon megöljön egy leányt, akit szeret, aki szereti, de aki már jóvátehetetlenül elrontotta az életét. Izgalmas, forró levegőjű darab Az utolsó fórum, a tehetséges Matolcsy Andor nagy sikert aratott színműve, a Művész-színház ez-évi legnagyobb sikere.

Az utolsó fórum előadásával búcsúzik el

A SZÍNHÁZ HETI MUSORA:

Kedd fél 9: Pfeiffer Alfréd növendékeinek hangversenye elhunyt mesterük emlékére. (Hevesi Piroska részvételével. Rendes helyárrakkal.)

Szerda fél 9: Az utolsó fórum. (Rendes bérlet 38. szám.)

A ROMÁN OPERA MUSORA:

Szerda, május 4: Manon.

4 és 8%

személyzeti adóbefizetéshez

Stat

és kiszámítási táblázat

Boros

papírkereskedésben (Cluj).

Hogyan élni az o

Mindenki érez Ausztriában a zsidó probléma, a nők tisztában vannak a régi Auszti napilapokban és tette, mit kell elszádni. Mégis, szörnyen meglepetés van egyedül nekünk politikai forszocialisták és köta illegálisan dig elegendő volt nemzeti szocialisták ki, hanem a

Tudjuk, hogy m üzletek kifizetési ellátni. Számos z vost tartóztattak zen levő vagyon autókát, villákat fiaikat és nőket efo tották őket ugyan rok” közö. Nems az üzletek címtárá nagyobb plakátok „Zsidó üzlet!”, a bécsi zsidó gettó arra is kényszeríté mérter széles és e kátot ragasszanak ne vásároljatok zsid E rendelkezések tettek a bécsi sz gondoltak. De a re a sötét közlést talá ható ki utelvet”. E levelek, akkor az meg a határátlépé

Mit lehet csinálni kérdés Bécsben. Az akarnak menni Ausztrához. A vagyon zal, hogy a kiutaz hogyan finanszíroz amely már március akart utazni, de az ebben meg lett ak hatóságoknál, azt hogy kiutazási viz ha vagyonának ny visszahagyja.

Másik része a z ségben vannak — hozzáigazodják az hogy az új redsz találja egzisztenciá első napokban kide dők kikapcsolása is kárára lehet. A Balkán kereskedelm Németországra zsidó kézen van. E zeteköz bankkizlet, tekintetében. A kil nem hajlandók kies kel évtizedek óta tnak. Akarva nem szocialistáknak meg zsidóknak egy rész foglalt pozíciókban A harmadik, ne zsidóknak, bizonyos Nem általános, har rára. Ehhez a csoport, bolti elárul zsidó háztartásokba Ok a nürnbergi törv alkalmazásától vár zók, háztulajdonos lenek lesznek árja kat zsidókra becses gázok és filmszak házak és színházak számítanak.

A zsidó diákok, a tanulmányaikat, to mérnökök és árja tisztviselők helyzet lan a helyzete a kis seknek is, akik edd tak alkalmazva. Vé tanak, amely őket segítheti. Azt hiszik, kodása mégis ke Ausztráliába, Madé Dél-Amerikába, fölv gravitálnak, ahol munkások és keres

HIREK

Hogyan akarnak megélni az osztrák zsidók?

Mindenki érezte, hogy a meghódított Ausztriában nagyobb lesz és súlyosabb a zsidó probléma, mint Németországban. A zsidók tisztában voltak azzal, mi vár rájuk, mert a régi Ausztria utolsó órájáig az összes napilapokban és folyóiratokban olvasni lehetett, mit kell elszenvédeniük Németország zsidóinak. Mégis, az események váratlansága szárnyan meglepte őket, minthogy ugyszólván egyedül nekik kellett elszenvédeniük a nagy politikai fordulat fájdalmas részét. A szocialisták és kommunisták ugyanis 1933 óta illegálisok voltak; az öt esztendő pedig elegendő volt ahhoz, hogy a diadalmas nemzeti szocialisták dühüket ne rajtuk töltésék ki, hanem a zsidókon.

Tudjuk, hogy már az első napokon a zsidó üzletek kirakatait „Jude“ felirattal kellett ellátni. Számos zsidó tudóst, ügyvédet, orvost tartóztattak le. Lefoglalták a zsidó kézen levő vagyon jó részét: kávéházakat, autókat, villákat és színházakat. Zsidó férfiakat és nőket sfogtak az utcákon és beosztották őket ugynevezett „tisztogató dandárokká“ közé. Nemsokára aztán SS parancsra az üzletek cím tábláin és kirakatain kisebb-nagyobb plakátok jelentek meg a felirattal: „Zsidó üzlet!“, a Leopoldstadban pedig, a bécsi zsidó gettóban az üzlettulajnosokat arra is kényszerítették, hogy egy másik, félméter széles és egy méter hosszúságú plakátot ragasszanak ki a szöveggel: „Arják, ne vásároljatok zsidóknál!“

E rendelkezések mégis lesújtó benyomást tettek a bécsi zsidókra. Sokan menekülésre gondoltak. De a rendőrségen a fekete táblán a sötét közlést találták: „Zsidóknak nem adható ki utlevél“. Ha már azelőttől volt utlevelük, akkor az utlevél-hivatal nem adta meg a határátelépésről szóló vízumot.

Mit lehet csinálni? Ez inamár égető életkérdés Bécsben. Az emberek minden áron el akarnak menni Ausztriából, tekintet nélkül bárhova. A vagyontalanok nem törődnek azzal, hogy a kiutazást, ha majd kieszközik, hogyan finanszírozzák. Egy jómódú család, amely már március 11-ike előtt tengerentúrra akart utazni, de az Anschluss következtében ebben meg lett akadályozva, amikor eljárt a hatóságoknál, azt a felvilágosítást kapta, hogy kiutazási vízumot csak akkor kaphat, ha vagyonának nyolcvanöt százalékát adóban visszahagyja.

Másik része a zsidóknak — és ezek többségben vannak — kísérletet tesz arra, hogy hozzáigazodjék az adottságokhoz és reméli, hogy az új rendszer keretei között is megtalálja egzisztenciáját. A bevonulást követő első napokban kiderült ugyanis, hogy a zsidók kikapcsolása a nemzeti szocialistáknak is kárára lehet. A kereskedelem, különösen a Balkán kereskedelme, amely nagyon is fontos Németországra nézve, ugyszólván teljesen zsidó kézen van. Hasonló a helyzet a nemzeti banküzlet, a biztosítás és a szállítás tekintetében. A külföldi cégek természetesen nem hajlandók kicserélni újakra azokat, akikkel évtizedek óta üzleti összeköttetésben vannak. Akarva nem akarva tehát a nemzeti szocialistáknak meg kell kísérelniük, hogy a zsidóknak egy részét meghagyják eddig elfoglalt pozícióikban.

A harmadik, nem éppen széles rétege a zsidóknak, bizonyos „konjunkturára“ számít. Nem általános, hanem specifikus konjunkturára. Ehhez a csoporthoz tartoznak a gépirónok, bolti elárusítónok és leányok, akik zsidó háztartásokban akarnak elhelyezkedni. Ők a nürnbergi törvényeknek Ausztriára való alkalmazásától várják, hogy zsidó vállalkozók, háztulajnosok és kereskedők kénytelenek lesznek árja háztartási alkalmazottait zsidókra becserélni. Művészek, írók, jogászok és filmszakemberek zsidó kulturális és színházak, iskolák, stb. alapításával számítanak.

— **ELŐVIZETŐNK FIGYELMÉBE!** Fel-sérjük előfizetőinket, hogy esetleges cím-változásukat kiadóhivatásunkkal idejekorán közölni sziveskedjenek, nehogy a lap kézbesítése körül zavarok álljanak elő.

— Magyar diákokat tartóztattak le Prágában. Prágából jelentik: A CTK híradása szerint május 1-én a prágai rendőrség letartóztatott egy csoport magyar diákot, akik a magyar diákszövetség klubja előtt, mielőtt a csehszlovák nemzeti himnuszot intonálták, kihívó magatartást tanúsítottak.

— **Megegyezés jött létre a Párizs-környéki fém munkások sztrájkjában.** Párizsból jelentik: A Párizs-környéki fém munkások szakszervezete tegnap este közleményt adott ki, amely szerint megegyezés jött létre a kollektív bérszerződés megújítására.

— **Pfeiffer Alfréd emlékhangverseny ma, kedden.** Pfeiffer Alfréd, a nemrég elhunyt kiváló énektanár és zenepedagógus tanítványa Színházban nagyszabású hangversenyt ma, május 3-án, kedden este 9-kor a Danyen áldoznak mesterük emlékének. Preten Miklósnak, a cluji Román Opera főzenész-jének emlékbeszéde vezet be a színvonalas műsort, amelynek keretében fellépnek Pfeiffer Alfréd volt összes tanítványai, akik operarádiákat és dalokat fognak énekelni. Az elhunyt énektanár tanítványai remélik a közönség meleg támogatását, mert a hangverseny jövedelméből néhai mesterüknek sírmeleket akarnak emeltetni. A hangverseny műsorát Pfeiffer Alfréd özvegye, Hevesi Piroska, a kiváló zongoraművész nő kíséri. A kegyeleti hangversenyt rendez színházi helyárral tartják meg. A fenntartott jegyek a színházi pénztárnál vehetők át.

— **Nem felel meg a valóságnak a feleaci borzalmas autószerencsétlenségéről** elterjedt hír. Hétfőn délelőtt futótűzként terjedt el az a hír, hogy Feleac község felé vezető országúton a köztemető felett borzalmas autószerencsétlenség történt, melynek következtében az autó mintegy harminc utasa kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett és hogy az autó sofőre, névszeint Pavel Vaga, a szerencsétlenség következtében a helyszínen meghalt. A hír nagy riadalmat keltett városunkban. Munkatársunk felvilágosítást kért a cluji hatóságoktól, de sem a rendőrség, sem a mentőállomás, sem az egyetemi klinikák semmit sem tudnak az állítólagos autószerencsétlenségről és így nyilvánvaló, hogy a fővárosi jelentés szerencsére téves volt. Érdekes, hogy a jelentés, amely a Curenul jelentése alapján terjedt el, arról is beszámolt, hogy a társaságkocsit egy távirószlop-nak szaladt, melynek folytán darabokra tört.

— **Nagyobbarányu tűz volt szombaton** éjjel Feleac községben. Szombaton a késő éjjeli órákban nagyobb tűz keletkezett Nechifor Ioan gazdálkodó házában, mely teljesen elhamvasztotta a gazda házat és gabonarak-tárát. A rakárban mintegy harminc mázsa tengeri és buza volt felfalmozva, mely mind a vörös kakas martaléka lett. A kevesnek bizonyult falusi tűzoltóság nem tudta megakadályozni a tűz továbbterjedését és így a csendőrség a cluji tűzoltósághoz fordult segítségért, ahonnan Dumitrescu hadnagy vezetésével egy osztag vonult ki a helyszínre és aránylag rövid idő alatt sikerült a tüzet lokalizálni. A kár azonban így is meghaladja a 60—70 ezer lejt. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

Csak ma és holnap utoljára látható a ROYAL slágermozgóban a

BROADWAY MELODY 1938

a film foglaltságára való tekintettel. Siessen helyét biztosítani!

— **Szakadékba zuhant egy gépkocsi: 10 halott, 32 sebesült.** Mexikóból jelentik: Huerva város közelében tegnap megröndítő gépkocsi szerencsétlenség történt. Egy társas motoroskocsi eddig még ki nem derített okból lezuhant a városhoz közeli hídról a szakadékba és pozdójává zúzódtott. Az utasok közül tizen szörnyethaltak, 32-en pedig életveszélyesen megsebesültek.

— **Eljegyzés.** Kohn Ilonka Oradea és Simon Dező Cluj jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **A magyarországi neológ zsidó hitközségek statisztikája.** Budapestről jelentik: A magyarországi országos Izraelita Iroda főtitkára, dr Bakonyi László röpiratban foglalkozik a neológ zsidó hitközségek magyarországi helyzetével. 1930-ban említett hitközségek tagjainak száma még 292 ezer 155; együttvéve az ortodoxokkal (134 ezer 972) és a statusquo hitközségekkel (17 ezer 440) a magyarországi zsidóság összlétszáma nyolc évvel ezelőtől még 444 ezer 567 lélek. Ez a létszám azóta 25 ezerrel csökkent. 1935-ben 104 neológ anyahitközség és 76 fiókhitközség működött. Ugyanebben az évben a nagy budapesti neológ hitközség egyedül 170 ezer lelket számlált. A neológ hitközségek bevétele 1934-ben 6 millió 735 ezer 403 pengő, kiadásai 7 millió 036 ezer 492 pengő. Nagy budapesti hitközség budgetje egyedül 70 százalékat teszi az összes hitközségek kiadásának. 1934-ben kiléptek a hitközségből 936-on (egyedül Budapestben 712-ten), bármicvévé avattak 1101-et (Budapestben 658-at), s felbontottak 110 házasságot (Budapestben 89-et). Magyarországon minden 1333 zsidóra esik egy metsző.

— **Lezuhant egy angol repülőgép.** Londonból jelentik: Egy magánrepülőgép Bromborough közelében lezuhant. Két halottja van a szerencsétlenségnek.

— **Székrekedésben szenvedő bányász, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a bélmozgást reggel éhgyomorral egy pohár termézetes „Ferenc József“ keserűviz csakhamar megelékníti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vékeringést szabaddá teszi s a gondolkodó- és munkaképeséget emeli.** Kérdezze meg orvosát.

Excursia Românească
Engedélyezve az O. N. T. által.
Cluji fiók: C. Reg. Ferdinand II a I. em.
Telefon 20-13.
60%-os kedvezményvel bocsát ki jegyeket az alanti CFR vonalakra:
Indulás CLUJ-ról Bucuresti, Cernăuți, Chisinau, Galati, Braila, Constanta, valamint Dej, Bistrita, Satu-Mare, Oradea, Tg-Mures, Arad, Timisara felé.
Jegyek kaphatók ezen fióknál és az Orient express menetjegyjrodában Cluj, Primaria épület. Telefon 29-77. Vonatok menetrendje és az újabb vonatok beállítására etc., vonatkozó értesítések naponta ki vannak függesztve a Rados et Co. cég kirakatában Cal. Reg. Ferdinand II/a, valamint az Orient Express utazási iroda kirakatában, Piața Unirii 1. Primaria épület.

Felvétel a jeruzsálemi egyetemre

Az 1938—39-es tanévben a jeruzsálemi egyetem a romániai zsidó diákok részére hatvan helyet tart fenn. Ezekre a helyekre a kérvényeket a Palesztina-hivatal utján május hó első felében kell benyújtani. Felvételt nyerhetnek azok, akik 1934 év után szerették meg érettségi bizonyítványukat. Kivételes esetekben nyolc gimnázium elvégzése után is kaphat valaki felvételt az egyetemre. Azok, akik most végzik a nyolcadik osztályt, kérhetik ideiglenes felvételüket azzal a kötelezettséggel, hogy szeptemberben a megfelelő bizonyítványt felmutatják. Az illetőknek két évre kell beiratkozniuk az egyetemre és a beiratkozásnál 23 fontot (két évi tandíjat) kell lefizetniük. Azok, akik nem héber iskolát végeztek, héber tudásukat megfelelő módon igazolhatják. A jövő tanévben a következő fakultások nyílnak meg az egyetemen:

1. Szellemi tudományok.
2. Matematika, fizika.
3. Botanika, zoológia.
4. Bakterológia.

Erre a fakultásra a helyek száma korlátozva van. Erre a fakultásra csak azok nyerhetnek felvételt, akik kötelezik magukat, hogy mind a négy évet ezen a fakultáson töltik. Erre vonatkozóan esetleg anyagi garanciát is kell adni.

5. Kémiai fakultás.
- Ezen a fakultáson az összes helyek be vannak ugyan töltve, de egészen kivételes esetekben esetleg egy-két romániai diák felvételt nyerhet. Minden további információ az alábbi címen szerezhető be:
Oficiul Palestinean pentru Transilvania, Timisoara, III. Piața Plevnei 3.

EGYESÜLETI ÉLET

— **Cionista dienszt.** A Zs. N. Sz. cluji helyi csoportja kultúrelőadássorozatában a Galil-akció beindítása alkalmából május 4-én, szerdán este 9 órai kezdettel Bató Lajos (Bucuresti) tart előadást. A hét cionista eseményeiről Izsák Sijmo számol be. Az előadást a helyi csoport Str. Memorandului 13 alatti helyiségében tartják. Vendégeket szívesen lát az előadás.

— **Wizo kultúrrelőadás.** A cluji Wizo kultúrelőadássorozatában f. hó 3-án, kedden délután 4 órai kezdettel Bató Lajos tart előadást. Az előadás a helyi csoport helyiségében lesz megtartva, Str. Memorandului 13. A hölgyek pontos megjelenését kéri a vezetőség.

— **A Goldmark Filharmóniai Társaság zene-kari tagok utánpótlásáról** gondoskodni akarva, gyakorló próbákat tart mindazon, valamely hangszerrel játszó egyénekkel, kik a nagy zenekarban való közreműködésükhöz kellő gyakorlattal még nem rendelkeznek, vagy régebbi idő óta nem játszottak. Felhívjuk mindazokat, akik valamely hangszeren játszanának (hegedű, brácsa, cselló, nagybőgő, stb.) és kellő előkészítés után zenekarunkban közreműködni óhajtanak, hogy bármely kedd este 9 órakor tartandó gyakorló-próban jelentkezzenek a Calea Regele Ferdinand 54. sz. alatti próbatermünkben.

Már csak május 9-ig tart a

BUDAPESTI NEMZETKOZI VÁSÁR

50 százalékos utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak a visszautazásra IV. 29-től V. 19-ig, ha a felutazás IV. 19—V. 9. között történt.
A MAV vonalain Budapestre IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé IV. 29-től V. 19-ig.
Vízummentes határátelépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 lejért kapható az EUROPA utazási iroda és a WAGONS LITS-COOK iroda összes fiókjainál

Faust és Valpur-
ma“ szimfónikus-
ser.
MUSORA:
zínhely: a régi
rosz zene és tán-
Francos és Vera
világhírű.
MUSORA:
ztojevski világ-
föltöztata, Fedor-
repekben: Frits-
MUSORA:
azarabb bravur-
1938. Főszere-
Eleanor Powell,
és elkápráztat-
uj, meglepetés-
eddig nem lá-
mozott jegyelő-
MUSORA:
közismert mű-
je, nagyszerű
ével.
MUSORA:
6 és 9 órakor:
zgalmas kalan-
Davies, Leslie,
I. Bécs, az ál-
t. Fősz.: Ric-
és Micki Maus.
MUSORA:
dicsőség utja.
posza. Willy-
Prágai diák-
mje. III—IV.
Pokolosztág.
SOR
hanglemezek.
közlemények.
14.15: Pontos-
port, közlemé-
9: Pontos idő.
technikai üze-
Hanglemezek.
z-ciklus során
gner Richard:
Az első fel-
hanglemezek.
13.30: Hírek.
Cigányzene.
Műsorból:
sok.
zene.
hanglemezek.
közlemények.
14.15: Pontos-
port, közlemé-
ntos idő, idő-
ratszemle. —
és 18 század-
Hanglemezek.
Arax énekel.
12.25: A pojt-
mezek. 22.30:
redescu zene-
hanglemezek.
13.30: Hírek.
y zongorázik.
21.15: Há-
ek. 22.50: A
lemezek.
Műsorból:
V. szimfónia
enés est.
ívész Chopin

Művészi Lakberendezés

SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R.T. · BUCURESTI · TG. MURES
TERVEZÉSÉBEN
KIVÁNTATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI

UJ KELET *Legújabb hírek*

A kommunistáknak a volt vasgárdában vitt szerepét kutatják a hatóságok

Volt vasgárdisták a cluji, cernaui és bucaresti katonai törvényszékek előtt. Mercurea Ciucra internálták Siancu kapitányt

Bucuresti, május 2. A fővárosi katonai törvényszék ma folytatta Dumitru Constantin ezredes elnökelete alatt a volt vasgárda letartóztatásban lévő tagjai egy részének bírálatát. A tárgyalást, amelynek vádlottjai a következők: Silviu Dumitru és Vasile Caranga felforgató jellegű gyűléseken való részvétel címén, Gheorghe Catana a volt vasgárda kiáltványait osztaggatta, Vasile Ciros bujtogató jellegű manifesztumokat őrzött, Dinica Teohari a közrend elleni merénylet címén, Gheorghe Comăceanu a volt vasgárda röpiratait osztaggatta. Ion Fantane súlyos testi sértés és hatóság elleni erőszak, Dan Mursa légionárius röpiratok osztaggatója, Elena Nicolescu és N. Chiriachita tiltott gyűléseken való részvétel, Iordache Pavel pedig súlyos sértés és hatóság elleni erőszak címén került a katonai törvényszék elé.

Itéletek volt vasgárdisták perében

A déli órákban a katonai bíróság néhány vádlott ügyében ítéletet hirdetett. Silviu Dumitru és Vasile Caranga colentini légionáriusokat hat-hat hónapi börtönről és ezer-ezer lej pénzbüntetésre ítélték. Gheorghe Comăceanu diákok, a szövetkezeti akadémia hallgatóját, aki légionárius manifesztumokat osztaggató és ezek közül egyet bedobott a bucaresti 28. kerületi rendőrség udvarára, egyévi börtönnel sújtották. Ion Fantane teleornani légionárius egyhávi börtönbüntetést kapott, Josif Naghi 19 éves bucaresti asztalost, akinek lakásán légionárius sejtgyűléseket tartottak, hathavi börtönnel és ötezer lej pénzbüntetésre ítélték. Vasile Ciros és Teohary vádlottak, akiket a közrend elleni bujtogással vádolták, hat-hat hónapi börtönbüntetést kaptak.

Cernaui, május 2. A katonai törvényszék ma délelőtt kezdte meg negyven volt vasgárdista perének tárgyalását, akik ellen zendülésre való bujtogató, jogosulatlan fegyverviselés, az államvédelmi törvény megsértése miatt indult meg az eljárás. A tárgyaláson dr. Cristescu ezredes elnökölt.

Tizenegy volt vasgárdista a cluji katonai törvényszék előtt

Cluj, május 2. A cluji katonai törvényszék hétfőn reggel 9 órakor kezdte meg a néhány héttel ezelőtt 11 volt vasgárdista perének tárgyalását. Valamennyit tiltott népgyűlésen való részvétellel és az államvédelmi törvénybe ütköző propagandával vádolják. Dr. Ion Banea orvos, Nicolae Straulea kereskedő, dr. Bucur Coriolan tisztviselő, Poptenciu Valer tanító, valamint Matis Ioan, Matis Dumitru, Matis Gheorghe, Onet Ioan, Trif Petru, Teodor Ioan és Rusu Nicolae ülnek a vádlottak padján. A tárgyaláson Pentelimonescu ezredes elnökölt, a vádat Negulescu alezredes, katonai ügyész képviseli. A védelmet Morariu, Pop, Ciugudeanu, Rebreanu, Botatie és Popescu Iliari ügyvédek látják el. A vádirat szerint a vádlottak március első napjaiban Dealul Negru községben tiltott népgyűlést tartottak.

A vádlottak a mai tárgyaláson egyöntetűen azt vallották, hogy semmilyen politikai gyűlésről nem volt szó. A véletlennek volt tulajdonítható, hogy az említett helyen többen összejöttek. Dr. Banea szerint a vádlottak kirándultak csupán és különböző, nempolitikai természetű dolgokról beszélgettek.

A cluji hatóságok szombaton letartóztatták Emil Siancu rokkant kapitányt, aki parancsnoki rangot töltött be a feloszlatott vasgárdában.

A bucaresti házkutatások során a vasgárda helyiségében több bizalmas utasítást találtak, amelyek különböző adatokkal szolgálták Siancu szerepére vonatkozólag. Siancut a Mercurea-Ciucra levő kényszerlakóhelyre internálták.

A Stelescu gyilkosság új fordulatai

Bucuresti, május 2. A Curentul mai számában többek között a következőket írja: „A vasgárda vezetősége által az elmúlt év januárjában előléptetettek között szerepeltek Stelescu gyilkosai. Ez a tény újabb bizonyítékát képezi annak, hogy az egész szervezet szolidaritást vállalt az annyira vad körülmények között egy volt társuk ellen elkövetett gyilkossággal, amelyben a vasgárda tíz tagja vett részt.

Kihallgatásuk alkalmával a gyilkosok kijelentették, hogy bosszúból követték el tetteiket. A kórházi ágyon véghezvitt bosszú azonban, mint a vizsgálat újabb bizonyítékaiból kiderül, nem személyes kezdeményezésből indult ki; a szervezet vezetősége diktálta azt, amely azután előléptetéssel jutalmazta meg a gyilkosokat.

A katonai igazságszolgáltatás, amely a nyomozás kezdetén van, folytatja az adatgyűjtést annak pontos megállapítására, hogy milyen szerepe volt a vasgárda vezetőségének az utóbbi időben elkövetett politikai gyilkosságokban és büntényekben, valamint az állam vezetőinek megfenyegetésében.

A rendőrség komoly bizonyítékoknak jött nyomára, továbbá, amelyek szerint kommunista agitátorok is közreműködtek a gárda szélsőséges mozgalmában. Ezek az ágensok az utóbbi időben tüntetést készítettek elő, igyekezvén megzavarni a közrendet.

Ismét engedélyezték a „Semnalul” megjelenését

A lap bejelenti, hogy „a szerkesztéségből és kiadóhivataltól eltiltították az oda nem való elemeket”

BUCURESTI, május 2. Vasárnap számunkban jelentették, hogy a belügyminisztérium rendeletileg beszüntette a Semnalul és a Gazeta című delutáni napilapokat. A Gazeta Dem. Ceacaru újságíró irányítása alatt állott, aki annak idején rendezetlen felekezeti viszonyai miatt vált ki a Cuvantulól. A Semnalul igazgatóként Ion Totu és Ion Orăsanu, a Vilitorul két volt szerkesztője jegyezték, akik a lapot a Goga-kormány idejében, az Adeverul és Dimineaua betiltása után indították meg.

A Semnalul hétfőn delután ismét megjelent a következő kommunikét közölve: „A Semnalul szerkesztőségének és kiadóhivataltól a szerkesztése alapján a neki kivánatos személyzet eltávolítása után a belügy-minisztérium ismét engedélyezte lapunk megjelenését.”

Az angol-olasz egyezmény drámai vitája az angol alsóházban

„Szembe kellett néznünk a tényekkel” — mondotta Chamberlain miniszterelnök. A munkáspárt az egyezmény elvetését javasolta

London, május 2. Az angol alsóház ma délután kezdte meg a Rómával megkötött olasz-angol egyezmény ratifikálása feletti vitát. Neville Chamberlain miniszterelnök terjesztette be az egyezményt nagyobb beszéd keretében. Bevezető szavaiban a miniszterelnök kérte, hogy az angol munkáspárti ellenzék által benyújtott ellenjavaslatot, mint alaptalant és indokolatlan, vesse el az alsóház. „A munkáspárti ellenjavaslat a következőképpen hangzott:

„... Anglia mindig készen áll, hogy törvényes keretek között baráti kapcsolatokat létesítsen a világ összes államával, nem adhatja meg hozzájárulását egy olyan államal kötött egyezményhez, amely Spanyolországban brutális támadásokat visz keresztül. Az egyezmény illuzórius ígéretek fejében feláldozza az abesszin népet és megsérti a népszövetségi alapkormány szellemét...”

Chamberlain miniszterelnök kéri, hogy az alsóház ezt a javaslatot minden további nélkül vesse el anélkül, hogy ezzel kapcsolatosan öt különösebb felvilágosítások nyújtására kényszerítene és mondjon igent az angol-olasz meg egyezés szemben. Emlékezteti az alsóházat arra, hogy az angol-olasz viszony az utóbbi években nem volt kielégítő és 1936 őszén egyenesen veszélyesre fordult. A most megkötött uriemberi egyezmény célja

az volt: eloszlatni kölcsönös jóindulattal a felmerült gyanúkat és félreértéseket. Ebben az értelemben levelet intézett Mussolinihez, aki megértéssel fogadta a kezdeményezést.

Chamberlain ezután Ciano gróf és Perth római angol követ érdemeit méltatta az egyezmény körül, amely nemcsak a világbékét alapozza meg, de visszaadja a bizalmat is, amely elengedhetetlen feltétele a nemzetközi fejlődésnek. Meg kellett néznünk ezt az egyezményt, ha el akartuk oszlatni a veszély létkörét, ahhoz pedig, hogy az egyezményt megköthessük, szembe kellett néznünk a tényekkel. Az egyezmény az angol-olasz viszony összes kérdéseit tisztázta és bizonyos vezérelveket állapított meg más hatalmakkal szemben, követendő politikánk sugalmazása tekintetében is.

Az angol kormány reméli, hogy Olaszország úgy szemléli, mint befűje szerint respektálni fogja az egyezményt.

Abesszinia meghódításának elismerése a jövőre is mider állam szuverén joga marad. Ez az elismerés egyébként csak akkor válik indokoltá, ha része lesz az általános megbékülésnek. Ez a megbékülés nem lehetséges a spanyol kérdés megoldása nélkül, éppen ezért a kérdés elintézését Anglia előfeltételül kötötte

ki annak, hogy az egyezmény életbe lépjen.

Attlee őrnagy, a munkáspárt vezetője megkérdezte, hogy mi történik Spanyolországgal, mire Chamberlain kijelentette, hogy erre nem áll módjában válaszolni.

Palesztina kérdésében — folytatta beszédét Chamberlain — Ciano gróf szöveletesen biztosított arról, hogy Olaszország tartózkodni fog minden olyan lépéstől, ami nehézségeket, vagy kellemetlenségeket okozhatna a palesztinai angol adminisztrációnak. Másrészt Anglia is kötelezettséget vállalt arra, hogy meg fogja védeni Palesztinában Olaszország jogos érdekeit.

Chamberlain végül elvetette azt az álláspontot, mintha nem volna lehetséges a meg egyezés a demokratikus és totális államok között, ha ez szükségesnek mutatkozik egészséges állapotok teremtésére. Franciaország is megegyezik Olaszországgal, kitzsútl a légkör Európa felett. Remélem — fejezte be beszédét Chamberlain —, hogy az új és hatalmas Olaszországhoz ugyanazon baráti szálak fűznek majd, mint a régi Olaszországhoz.

Véres zsidóellenes zavargások egy lengyelországi városkában

Varsó, május 2. A Zumszka nevű városkában a mai napon zsidó-ellenes tüntetők szétrombolták az üzleteket és a tüntetés során nyolc embert megsebesítettek. A kis városka rendőrsége csak nehezen tudta helyreállítani a rendet. A tüntetésre állítólag az adott okot, hogy a városka egyik zsidó lakosa rálőtt egy mezei őrre.

Huszmillió lira értékű ékszer is elpusztult a tiranai repülőgépkatasztrófa során

Róma, május 2. Lapunk más helyén beszámoltunk a tragikus kimenetelű tiranai repülőgépkatasztrófájáról. A repülőgépkatasztrófa emberáldozatain kívül a szerencsétlenség során elpusztult huszmillió lira értékű ékszer is. A tiranai esküvőre ugyanis egy párizsi ékszerész megbízottjával igen nagymennyiségű ékszert küldött az albán királyhoz vásárlás céljából. A megmaradt ékszerekkel az ékszerész megbízottja a szerencsétlenül járt repülőgéppel ohajtott visszatérni Párizsba. Az igen értékes ékszerkészletből semmim sem maradt, miután a repülőgépkatasztrófa során roncsaival együtt elégett.

A cluji cseh konzul teát adott a Smetana kórus tiszteletére

Cluj, május 2. Choholousek cluji cseh konzul hétfőn delutáni teát adott az itt vendégszerelő uzhorodi „Smetana” kórus és zenekar vezetőinek és kíséretének tiszteletére, akiknek soraiból hiányzott Uzhorod polgármestere. Őt ugyanis visszatartotta a cseh kormány határozata, amellyel május elsejét az egész lakosság ünnepévé avatták. Az ünnepségek Csehszlovákiában mindenütt a polgármesterek vezetésével zajlottak le.

A teán megjelentek Cristea Vasilescu tábornok, a hatodik hadtest parancsnoka, Enescu ezredes-vármegyei prefektus, dr. Horvat Josif rendőrkezes, Iuliu Hatieganu, Silviu Dagomir, N. Dragan professzorok, Serban gazdasági akadémiai rektor, dr. Dunca volt vármegyei prefektus, Sofia Metes és Popovici asszonyok, a román nőegyletek vezetői, stb. A tea emelkedett hangulatban este nyolc órakor ért véget.

— Bató Lajos Clujon. Bató Lajos, a Keren Kajemet Lőizrael romániai központi igazgatója tegnap Clujra érkezett. A kiváló vendég a nagy lendülettel meginduló Gali akció irányítását végzi.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. Nyomdása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefonszám: 18-60.

Tana postak
pártitá in na
No. 224715/97

10. Telefon:
Havonta 116
évre 600, egé
szávre Havon
szávre 12, c
Hirdetéseket di
„UJ KELET”
száma szívesen
száma szívesen

Sinaia, e
harmincny

Csaknem két é
rom utóállam
Csehszlovákia
Azóta a három
den éyben kor
Belgrádban, Prág
megvittassák és
lezajlott ama v
három utóállam
dasági életét a
A kisanant
vihar, nem egy
vonnak el a ki
ságok, kritikus h
próbara a három
geit; a világpoli
sei nem egyszer
sukat Belgrádban
Am a kisanant
1938 májusába
antant-kongressz
lezaflott kongres
sabb kérdésekket
A sinaiai kong
fériak egy olyan
földcsuszamlás k
megtartani tan
hárítása csaknem
kisanant-államok
egyik leglátároz
Az Anschluss
nyomás kétségte
és Délkelet-Euró
amelyeknek bels
zásokat idézett
dulat.

A kisanant a
Csehszlovákia ne
rült a pángerm
zeti szuverenitá
is soha nem se
dott.

A történelmi
és közvetlen ve
masok, hogy a
kat fokozzák, h
sák azokat. A
kedési vágy mi
ket félretelva
is átszűrmelett
fel, amely a
hullását és ére
hirdette meg.

Ezek a híre
lanoknak bizon
hogy a kisan
halelásában az
állott be, amit
osztónéi inspir

A most, Sín
értekezlet oly
nek sürűsége
talanul erősek
zékét, átekinté
összes eddigi r
Ha a mult
erénynek sz
állása közep
vezetessé vál
államai száma
hogy pusztán
folyásolják az
lebegő végzet
gati hatalmak
tanácskozások
lalás s a po
helyezkedtek.

A gondok
gondolatokat
től, akik a si
ülnek, hogy
kel kapcsolat
tosen körvon
meg is fog
előrelátható
százezni állá
arra az esetr
tet ültene és
használt mó
nemzeti létél
Ezen az é
esni a lende

